

Overzicht van stemmingen in de Tweede Kamer

afdeling **Inhoudelijke Ondersteuning**

aan De leden van de vaste commissie voor Economische Zaken

datum 24 juli 2015

Betreffende wetsvoorstel:

33348

Regels ter bescherming van de natuur (Wet natuurbescherming)

Eindstemming wetsvoorstel

Het wetsvoorstel is op 1 juli 2015 aangenomen door de Tweede Kamer. PVV, Groep Bontes/Van Klaveren, CDA, ChristenUnie, SGP, VVD, Houwers, Groep Kuzu/Öztürk, 50PLUS, Van Vliet, D66, GroenLinks en PvdA stemden voor.

Aangenomen amendementen

Gewijzigde amendement van de leden Rudmer Heerema en Leenders (107), onderdeel II, onder 2, opgenomen tweede lid

78 → **112** (Dik-Faber) Gewijzigd subamendement op amendement nr. 107 waarmee wordt vastgelegd dat ook andere maatschappelijke organisaties en wetenschappers door het bestuur van faunabeheereenheden kunnen worden uitgenodigd.

Met dit subamendement wordt vastgelegd dat ook andere maatschappelijke organisaties en wetenschappers op het gebied van faunabeheer kunnen worden uitgenodigd om deel te nemen aan de vergaderingen van het bestuur en het bestuur te adviseren.

Aangenomen. Voor: CDA, de ChristenUnie, de SGP, de VVD, 50PLUS, Van Vliet, D66, GroenLinks, de PvdA en de PvdD

Amendementen zijn in volgorde van stemming - op artikelnummer - weergegeven: allereerst de aangenomen en/of overgenomen amendementen, vervolgens de verworpen of ingetrokken amendementen en tenslotte eventuele moties. Vervangen amendementen zijn d.m.v. een → aangegeven: bijv. 7 → 8 → **20**. Amendement nr. 7 is vervangen door amendement nr. 8, dat op zijn beurt vervangen is door amendement nr. 20. De vette notatie van het stuknummer geeft aan dat dit het definitieve amendement is. De stemmingslijsten worden gemaakt op basis van de ongecorrigeerde draad van de vergadering.

Onderdeel II van het gewijzigde amendement van de leden Rudmer Heerema en Leenders (stuk nr. 107)

77 → 136 → **167** (Dik-Faber c.s.) rondom het onderbouwen van een faunabeheerplan door trendtellingen van de populaties van in het wild levende dieren in het gebied waarop het faunabeheerplan van toepassing is

Faunabeheereenheden hebben de plicht om een faunabeheerplan op te stellen. Het faunabeheerplan moet zorgdragen voor een duurzaam beheer van populaties van in het wild levende dieren. Om een planmatige en doelmatige aanpak van het faunabeheer mogelijk te maken dient het faunabeheerplan op hoofdlijnen inzicht te bieden in de ontwikkeling van populaties van verschillende soorten. Dat kan op basis van redelijkerwijs beschikbare gegevens, zoals schattingen en trendtellingen die monitoren of de populatie toe- of afneemt of gelijk blijft. Wildbeheereenheden, maar ook organisaties als Sovon en de Zoogdierenvereniging voeren nu reeds trendtellingen uit in het veld ter onderbouwing van de faunabeheerplannen. Indieners vinden het van belang dat deze trendtellingen bij de faunabeheereenheden bekend zijn, zodat zij in de faunabeheerplannen een indicatie kunnen geven van de veranderingen in de omvang van populaties. Dit amendement voegt hiertoe een nieuw lid toe aan artikel 3.12, ten opzichte van het amendement op stuk nr. 107. Op dit moment is het al zo dat wildbeheereenheden tellingen organiseren en tel- en afschotgegevens verzamelen, die zij op hun beurt weer verstrekken aan de faunabeheereenheden (zie het rapport «Regeldrukeffecten Wetsvoorstel Natuurbescherming» van SIRA Consulting BV, p. 22). Dit amendement voegt op dit punt dus geen extra taken toe aan de taken van wildbeheereenheden, zodat de administratieve lasten voor burgers niet worden verhoogd.

Aangenomen. Voor: de PVV, de ChristenUnie, de VVD, de Groep Kuzu/Öztürk, 50PLUS, Van Vliet, D66, GroenLinks, de PvdA, de PvdD en de SP

Diverse artikelen

53 → **107** (Rudmer Heerema en Leenders) waarmee ten aanzien de jacht met eenvoudigere regels met minder potentiële regeldruk hetzelfde resultaat wordt bereikt en waarmee maatschappelijke organisaties worden vertegenwoordigd

Uit het recente rapport over de regeldruk van het wetsvoorstel volgt dat deze hoofdzakelijk voortvloeit uit Europese verplichtingen. Dit met uitzondering van de jachtregelgeving, waar Nederland ruimte heeft om zelf invulling te geven aan de inhoud van het wetsvoorstel. Dit amendement voorziet ten opzichte van het wetsvoorstel in eenvoudigere regels met minder potentiële regeldruk, met een zelfde resultaat, namelijk dat het beheer van in het wild levende dieren op een maatschappelijk verantwoorde en transparante wijze plaatsvindt. De in het wetsvoorstel opgenomen verplichting voor wildbeheereenheden om gegevens over de uitvoering van het faunabeheerplan aan te leveren aan faunabeheereenheden, leidt volgens het rapport tot een potentiële toename van maximaal € 6,93 miljoen; de precieze toename zal afhangen van de eisen die provincies zullen stellen aan de inhoud van een faunabeheerplan. De voorgestelde introductie van het afschotplan als onderdeel van het faunabeheerplan leidt, vanwege de gedetailleerdheid van het plan, tot een toename van regeldruk van € 915.000,-. Dit amendement regelt dat jagers alleen gegevens hoeven te verstrekken die zij nu al op vrijwillige basis aan faunabeheereenheden verstrekken. Andere gegevens, al dan niet op basis van aanvullende regels van provincies,

hoeven zij niet te verstrekken. Het amendement verplicht vervolgens faunabeheereenheden om op het niveau van hun werkgebied gegevens openbaar te maken. Het afschotplan – dat volgens het wetsvoorstel zoals dat is ingediend bij de Tweede Kamer onderdeel uitmaakt van het faunabeheerplan – en de verplichting voor jagers om bij de uitoefening van de jacht overeenkomstig het afschotplan te handelen vervallen. Het amendement bewerkstelligt dat de jachthouder net als nu in de Flora- en faunawet, zelf verantwoordelijk is voor de handhaving van een redelijke wildstand in zijn jachtveld en de voorkoming van schade door in zijn jachtveld aanwezig wild. Deze verantwoordelijkheid is neergelegd in artikel 3.18, derde lid, van het wetsvoorstel zoals dat is ingediend bij de Tweede Kamer en blijft met dit amendement ongewijzigd. Het vervallen van het afschotplan maakt ook dat jachthouders ten behoeve van het opstellen van dat plan geen gedetailleerde gegevens hoeven te verstrekken over het bovenmatig aantal aanwezig wild in hun jachtveld. Ook voor schadebestrijding door grondgebruikers schaft dit amendement de voorgestelde verplichting af om te handelen volgens het afschotplan. Hiermee schrapt het amendement een belangrijke bron van potentiële regeldruk. Verder versterkt het amendement ten opzichte van het wetsvoorstel zoals dat is ingediend, de rol van maatschappelijke organisaties in faunabeheereenheden, door te regelen dat in het bestuur ook maatschappelijke organisaties zijn vertegenwoordigd. Daarmee hebben zij een stem in de besluitvorming.

Aangenomen. Voor: Groep Bontes/Van Klaveren, het CDA, de ChristenUnie, de SGP, de VVD, Houwers, Klein, de Groep Kuzu/Öztürk, 50PLUS, Van Vliet, D66 en de PvdA

Diverse artikelen

46 (Rudmer Heerema) waarmee een aantal zaken ten aanzien van schade en overlast veroorzakende dieren wordt geregeld.

Met dit amendement wordt geregeld dat provincies en gemeenten vrijstelling van beschermingsverboden kunnen verlenen voor alle vormen van bestrijding van schade en overlast door dieren. Hierbij wordt altijd eerst de meest diervriendelijke methode gebruikt. Technische toelichting Het wetsvoorstel voorziet in algemene regimes voor de bescherming van vogels (paragraaf 3.1), van soorten van Europees belang (paragraaf 3.2) en van andere soorten (paragraaf 3.3). In de artikelen 3.1 en 3.5 zijn, ter uitvoering van respectievelijk de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn, verboden opgenomen ter bescherming van vogels en diersoorten van Europees belang. In artikel 3.10 zijn beschermingsverboden opgenomen voor andere diersoorten, op basis van nationaal beleid. Provincies kunnen ontheffingen en vrijstellingen verlenen van deze verboden, onder de voorwaarden die het wetsvoorstel stelt. In de artikelen 3.3, vierde lid, en 3.8, vijfde lid, zijn de voorwaarden opgenomen met betrekking tot vogels en diersoorten van Europees belang. Deze limitatief opgesomde uitzonderingsgronden zijn overgenomen uit respectievelijk de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. Voor andere diersoorten zijn de uitzonderingsgronden geregeld in artikel 3.10, tweede lid, gebaseerd op nationaal beleid. Voor landbouwers is voorzien in een specifiek regime voor de bestrijding van dieren die schade veroorzaken aan hun eigendommen (artikel 3.14). Zij zijn als «grondgebruikers» vrijgesteld van de beschermingsverboden voor het bestrijden van schade.

datum 24 juli 2015

blad 4

Welke vormen van schade mogen worden bestreden, is afhankelijk van de betreffende diersoort. Bij vogels mag het alleen gaan om schade aan eigendommen die zijn toegestaan in de Vogelrichtlijn, bij diersoorten van Europees belang mag het alleen gaan om schade aan eigendommen die zijn genoemd in de Habitatrichtlijn. Voor andere diersoorten geldt geen Europese beperking aan de vormen van te bestrijden schade. Voor de beperking van grote aantallen populaties in het wild is voorzien in populatiebeheer door faunabeheereenheden (artikel 3.15). Zij beperken op basis van een ontheffing de omvang van populaties. Ook in dit geval moet voor het beheer van populaties van vogels en van diersoorten van Europees belang sprake zijn van een belang dat door respectievelijk de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn is gegeven. Overlast Gemeenten worden in toenemende mate geconfronteerd met overlast van dieren, onder andere vogels, in het stedelijk gebied, die in grote getale voorkomen. Gemeenten als Haarlem, Leiden en Alkmaar hebben hiervoor een plan van aanpak opgesteld. Maar ook provincies zoals Friesland, Drenthe en Overijssel ondervinden overlast van bepaalde diersoorten. Bijvoorbeeld de steenmarter die schade toebrengt aan spouwmuren, of de verkeersveiligheid in gevaar brengt bij het doorknagen van de remkabels van auto's. Voor een effectieve aanpak van overlast kan het nodig zijn dat maatregelen worden getroffen waardoor een van de beschermingsverboden wordt overtreden, zoals het vangen van dieren, het weghalen van nesten of het bewerken van eieren of het verstoren of beheren van dieren.

De voorziening voor grondgebruikers biedt voor een effectieve aanpak van overlast geen basis, omdat die voorziening betrekking heeft op de voorkoming van schade aan eigendommen in het landelijk gebied door grondgebruikers. Ook de voorziening van populatiebeheer door faunabeheereenheden is op de aanpak van deze problematiek niet toegespitst. Dit amendement voorziet daarom in een aanvullende voorziening voor de aanpak van overlast in het stedelijk gebied door gemeenten. Rijk en een provincie kunnen diersoorten aanwijzen die respectievelijk in het gehele land en in de desbetreffende provincie overlast veroorzaken in de bebouwde kom, of op verkeersnetwerk binnen de gemeentegrenzen. Vervolgens kunnen respectievelijk de Minister van Economische Zaken en provinciale staten aan gemeenten voor de respectievelijk door hem en door hen aangewezen soorten vrijstelling verlenen van beschermingsverboden in het kader van de bestrijding van overlast. Voor de bestrijding van overlast van vogels en diersoorten van Europees belang is het zaak dat is voldaan aan de eisen die respectievelijk de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn stellen. Dat betekent dat er sprake moet zijn van een belang van de volksgezondheid, openbare veiligheid of de veiligheid van het luchtverkeer (vogels) of een belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of een andere dwingende reden van groot openbaar belang (Europese soorten). De veiligheid van het wegverkeer is in dit verband een reden van openbare veiligheid in de zin van de beide richtlijnen. Voor andere diersoorten is overlastbestrijding in het wetsvoorstel, op basis van nationaal beleid, een onvoorwaardelijk toegestaan belang, dus ook waar het gaat om de verkeersveiligheid. Bij de toepassing van de vrijstelling is het aan de gemeenten zelf om telkens te beargumenteren dat van een dergelijk belang in een concreet geval sprake is. Met dit amendement heeft een gemeente geen individuele ontheffing nodig waarbij zij moet aantonen dat de staat van instandhouding niet in het geding is. Dit ondersteunt een voortvarende aanpak van overlastbestrijding door gemeenten. Er zij op gewezen dat een vrijstelling een besluit van algemene strekking is en dientengevolge vatbaar is voor bezwaar en beroep. In dat kader kan dus uiteindelijk bij de bestuursrechter aan de orde

datum 24 juli 2015

blad 5

worden gesteld of is voldaan aan de voorwaarden van de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn.

Aangenomen. Voor: CDA, de ChristenUnie, de SGP, de VVD, Houwers, Klein, 50PLUS, Van Vliet en de PvdA

Artikel 1.8a, eerste lid

Artikel 1.10, derde lid

15 → **121** (Van Veldhoven c.s.) dat regelt dat het zelfstandige belang van de bescherming van landschappen in de wet tot uitdrukking wordt gebracht.

De kern van het beleid in de natuurvisie "Natuurlijk verder" is een omslag in denken: het versterken van de natuur met de samenleving in plaats van het beschermen van de natuur tegen de samenleving. Groene landschappen hebben een belangrijke functie in het versterken van de natuur. Groene landschappen zijn van oudsher ontstaan door menselijk ingrijpen en combineren natuur, cultuurhistorie en grondgebonden agrarisch beheer. Beleving en ontspanning zijn waarden die onlosmakelijk aan landschappen zijn verbonden. Door hun kwaliteiten dragen zij bij aan een sterker economisch vestigingsklimaat. Het huidige beleid tot bescherming van landschappen door het Rijk is opgenomen in de Structuurvisie infrastructuur en ruimte en richt zich voornamelijk op de Waddenzee en natuurlijke UNESCO-werelderfgoederen en landschappen, zoals de Beemster, Stelling van Amsterdam, de Nieuwe Hollandse Waterlinie en het Nederlandse deel van de Romeinse Limes.

Het huidige voorstel voor de Wet natuurbescherming richt zich blijkens de doelstelling in artikel 1.8a, eerste lid, uitsluitend op natuur. Het zelfstandige belang van de bescherming van landschappen – komt daarin niet tot uitdrukking. De artikelen 1.5 en 1.6a van het wetsvoorstel voorzien er wel in dat de rijksnatuurvisie en de provinciale natuurvisie aandacht besteden aan het landschapsbeleid. Ook moet het Planbureau voor de Leefomgeving ingevolge artikel 1.8 van het wetsvoorstel rapporteren over de toestand en ontwikkelingen ten aanzien van landschappen. Artikel 1.10, derde lid, van het wetsvoorstel biedt gedeputeerde staten bovendien de mogelijkheid gebieden aan te wijzen 'vanwege hun natuurwaarden of landschappelijke waarden, met inachtneming van hun cultuurhistorische kenmerken'.

De huidige doelstelling uit artikel 1.8a sluit hier echter niet op aan. De bescherming van landschappen wordt alleen door de wettelijke doelstelling gedekt voor zover landschapswaarden samenvallen met natuurwaarden. Dit terwijl landschappen ook andere waarden hebben, waaraan zelfstandige betekenis toekomt, zoals cultuurhistorie, schoonheid en beleving. De formulering van artikel 1.8a doet daaraan geen recht. Dat geldt ook voor de aanduiding 'bijzondere provinciale natuurgebieden' in artikel 1.10, derde lid, van het wetsvoorstel. Er kan immers sprake zijn van waardevolle provinciale landschappen die als zodanig niet als natuurgebied zijn te kwalificeren.

De indieners van dit amendement willen deze leemten in het wetsvoorstel opheffen. Zij zijn van mening dat met de voorgestelde aanpassingen van de artikelen 1.8a en 1.10 beter recht wordt gedaan aan de zelfstandige waarde die landschappen hebben en dat gedeputeerde staten daarmee een stevigere basis krijgen om waardevolle landschappen aan te wijzen als 'bijzonder provinciaal landschap'. Hierbij valt te denken aan gebieden als het Dommeldal in Noord-Brabant, het Geuldal in Limburg, Nieuwkoop in Zuid-Holland, Midden-Delfland of het veengebied Midden Noord-Holland en Waterland. Wanneer

datum 24 juli 2015

blad 6

Gedeputeerde Staten een bijzonder provinciaal landschap aanwijzen strekt dit volgens de indieners ertoe dat de kernkwaliteiten van dat landschap door de provincie worden geborgd.

De indieners willen echter benadrukken dat dit amendement gedeputeerde staten niet verplicht om bijzondere provinciale landschappen aan te wijzen. Het is en blijft aan de gedeputeerde staten zelf om een dergelijk gebied aan te wijzen, wanneer zij van mening zijn dat een gebied buiten het natuurnetwerk Nederland bescherming verdient vanwege de unieke landschappelijke waarden.

Ook willen de indieners benadrukken dat een 'bijzonder provinciale landschap' geen externe werking kan hebben. De afbakening dient zo te geschieden, dat de beoogde effecten geheel binnen het aangewezen gebied vallen. De omvang van een gebied is daarbij ontwerp van besluitvorming in de Provinciale Staten. In lijn met de afspraken over decentralisatie, kan de status van bijzonder provinciaal landschap op basis van een Provinciaal besluit ook weer worden ingetrokken.

Aangenomen. Voor: de PVV, het CDA, de ChristenUnie, de VVD, Klein, de Groep Kuzu/Öztürk, 50PLUS, Van Vliet, D66, GroenLinks, de PvdA, de PvdD en de SP

Aan het amendement van de leden Rudmer Heerema en Leenders (40) wordt na «vervangen door:» ingevoegd: tezamen.

82 (Van Veldhoven) subamendement op amendement 40 waarmee wordt gewaarborgd dat provincies bij het uitvoeren van de beschreven maatregelen rekening houden met de provinciale grenseffecten.

Indiener wenst te waarborgen dat provincies bij het uitvoeren van de beschreven maatregelen rekening houden met de provinciale grenseffecten die deze maatregelen kunnen hebben, en in gezamenlijkheid dergelijke maatregelen beoordeelt.

Aangenomen. Voor: PVV, de Groep Bontes/Van Klaveren, de ChristenUnie, de SGP, de VVD, Klein, de Groep Kuzu/Öztürk, 50PLUS, Van Vliet, D66, GroenLinks, de PvdA, de PvdD en de SP

Artikel 1.10, eerste lid, aanhef, «tezamen zorg voor» wordt vervangen door: zorg voor het nemen van de nodige maatregelen voor

40 (Rudmer Heerema en Leenders) waarmee de rol van provincies wordt verduidelijkt.

Doel van het wetsvoorstel is de bevordering en instandhouding van de biodiversiteit, waarvoor de internationale verplichtingen leidend zijn. Gelet op de decentralisatie van het natuurbeleid is voor het behalen van die doelstelling de inzet van provincies van doorslaggevend belang. De hiervoor beschikbare provinciale middelen moeten zodanig door hen kunnen worden ingezet, dat ze maximaal effect realiseren in het bereiken van de internationale biodiversiteitsdoelen. In het bestuursakkoord natuur en het Natuurpact hebben rijk en provincies hierover met elkaar afspraken gemaakt. Een effectief beleid gericht op de bevordering van de biodiversiteit vraagt vooral om een robuuste gebiedsgerichte aanpak door provincies. Voorkomen moet worden dat provincies gedwongen worden om zodanig veel van de beschikbare middelen in te zetten voor actieve bescherming van een beperkt aantal soorten, dat daarmee een dergelijke effectieve gebiedsgerichte aanpak gericht op vele soorten in het gedrang komt. Dat vraagt om een

heldere omschrijving van de verantwoordelijkheid die provincies hebben voor deze actieve soortenbescherming. Nu is dat niet duidelijk.

In de toelichting op de nota van wijziging (paragraaf 14.1.1) en de antwoorden hieromtrent in het Nader Verslag, waaronder de antwoorden op vragen 75, 165 en 183 is aangegeven dat provincies ten aanzien van actieve soortenbescherming een inspanningsverplichting hebben en het rijk een resultaatverplichting. Echter, artikel 1.10 eerste lid zelf bepaalt dat provincies verantwoordelijk zijn voor het zorgdragen voor het behoud of herstel van een gunstige staat van instandhouding van plant- en diersoorten en habitats, genoemd in de Vogel- en Habitatrichtlijn, wat duidt op een resultaatverplichting. In het antwoord op vraag 75 in het Nader Verslag wordt gesteld dat «zorgdragen» slechts een inspanningsverplichting inhoudt en een resultaatverplichting zou zijn geformuleerd als «realiseren». Indieners achten echter de begrippen «zorgdragen» en «realiseren» in dit verband als juridisch inwisselbaar. Omdat bovendien op andere plaatsen in de toelichting (paragraaf 1 en 6) artikel 1.10 ook als resultaatverplichting wordt geduid, en het tweede lid van artikel 1.10 ook betrekking lijkt te hebben op een resultaatsverplichting voor de provincies om het Natuurnetwerk Nederland te realiseren, is duidelijkheid noodzakelijk. Niet alleen vanuit oogpunt van zorgvuldige wetgeving, maar meer nog om te voorkomen dat provincies mogelijk alsnog juridisch kunnen worden gedwongen tot buitensporige investeringen in de actieve bescherming van enkele specifieke soorten waardoor een effectievere gebiedsgerichte aanpak om de biodiversiteits-doelen te realiseren, in het gedrang komt. De tekst in het wetsvoorstel gaat ook verder dan het advies van de Raad van State van 22 juni 2012, waarin geconstateerd wordt dat het destijds voorliggende wetsvoorstel niet in een toereikend instrumentarium voorzag om aan de Europese richtlijnverplichtingen te voldoen, omdat het geen bepalingen bevatte op grond waarvan (preventief) maatregelen kunnen worden genomen om de gunstige staat van instandhouding van een soort te behouden of te herstellen. Het ging de Raad van State hierbij dus om een grondslag om maatregelen te kunnen nemen. De verplichting in het wetsvoorstel voor de provincies ziet nu echter op het doel van de Europese Richtlijnen en niet op de mogelijkheid om maatregelen te nemen om deze doelen te bereiken. Daarmee wordt de resultaatsverplichting, die op basis van de Europese richtlijnen geldt voor de lidstaat, bij de provincie neergelegd, wat niet in lijn is met de afspraken in het bestuursakkoord natuur en het Natuurpact.

Dit amendement regelt daarom dat de wettelijke bepalingen inzake de verantwoordelijkheid van de provincies met betrekking tot de actieve soortenbescherming in overeenstemming wordt gebracht met de bedoeling daaromtrent als weergegeven in paragraaf 14.1.1 van de toelichting op de nota van wijziging en de antwoorden hieromtrent in het Nader Verslag, en de bedoeling van het advies van de Raad van State van 22 juni 2012. Voorgesteld wordt de term «zorgdragen» te wijzigen in «dragen zorg voor maatregelen gericht op», hetgeen eenduidig vastlegt dat het hier een verplichting betreft die betrekking heeft op het nemen van maatregelen, en niet op het resultaat. De voorgestelde wijziging laat de resultaatverplichting van de lidstaat Nederland met betrekking tot de internationale verplichtingen inzake de actieve soortenbescherming ongemoeid. Deze blijft bij het rijk liggen, zoals ook in de toelichting en het Nader Verslag aangegeven. Zoals in het Nader verslag in antwoord op vraag 165 is aangegeven vloeit deze resultaatverantwoordelijkheid van het rijk reeds voort uit de internationale verdragen en behoeft deze daarom geen verdere wettelijke regeling meer in de onderhavige wet. Een en ander betekent dat de voorgestelde wijziging geen enkele afbreuk doet aan de

datum 24 juli 2015

blad 8

uitvoering van de internationale verplichtingen met betrekking tot de actieve soortenbescherming.

Aangenomen. Voor: Groep Bontes/Van Klaveren, het CDA, de ChristenUnie, de SGP, de VVD, Houwers, Klein, de Groep Kuzu/Öztürk, 50PLUS, Van Vliet, D66, GroenLinks en de PvdA

Toevoegen lid 4 aan artikel 1.10

60 → **118** (Van Veldhoven c.s.) dat regelt dat door de Minister van Economische Zaken en gedeputeerde staten gezamenlijk, op adequate wijze de verantwoording inzake de geleverde inspanning voor het behalen van de doelstellingen uit de Vogel- en Habitatrichtlijn wordt gemonitord en dat de Minister van Economische zaken de beide Kamers der Staten-Generaal informeert over de voortgang van de totstandkoming en instandhouding van het natuurnetwerk Nederland op basis van de ter zake doende gegevens die door gedeputeerde staten zijn aangeleverd.

De verdere uitrol van het natuurbeleid en dan met name van het Natuurnetwerk Nederland vergt dat er sprake moet zijn van een adequate monitoring door de Tweede Kamer, niet in de laatste plaats vanwege de systeemverantwoordelijkheid die het Rijk kent op het gebied van natuurbeleid. Ook na de decentralisatie van het natuurbeleid in Nederland moet het Rijk immers verantwoording af kunnen leggen over de bescherming, instandhouding en het herstel van dieren en planten beschermd onder de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn, en inzicht hebben in de ontwikkeling van het Natuurnetwerk Nederland. De regering geeft aan dat Rijk en provincies samen werken aan één samenhangend systeem van monitoring. De indieners hebben er vertrouwen in dat Rijk en provincies gezamenlijk een effectief en efficiënt systeem zullen uitwerken. Echter, op basis van de ervaring bij het monitoren van het Groot Project EHS stellen de indieners van dit amendement dat een eenduidige monitoringssystematiek onlosmakelijk onderdeel is van een zorgvuldige taakverdeling tussen Rijk en Provincies, en dat daarom borging in de wet gepast is.

Aangenomen. Voor: ChristenUnie, Klein, de Groep Kuzu/Öztürk, 50PLUS, D66, GroenLinks, de PvdA, de PvdD en de SP

Artikel 1.11, eerste lid, onderdeel b

76 (Smaling) waarmee de zinsnede "soorten dieren of dieren" vervangen wordt door: soorten dieren of planten.

Dit amendement behelst het herstellen van een schrijffout.

Aangenomen. Voor: de Groep Bontes/Van Klaveren, het CDA, de ChristenUnie, de SGP, de VVD, Houwers, Klein, de Groep Kuzu/Öztürk, 50PLUS, Van Vliet, D66, GroenLinks, de PvdA, de PvdD en de SP

Toevoegen lid 4 aan artikel 2.11

93 (Dijkgraaf) dat regelt dat de overdracht van bevoegdheden en verantwoordelijkheden voor de bescherming van bijzondere nationale natuurgebieden in overeenstemming gebeurt met provincies.

Het derde lid van artikel 2.11 geeft de regering de mogelijkheid om bevoegdheden en verantwoordelijkheden voor de bescherming van bijzondere nationale natuurgebieden neer

te leggen bij provincies, inclusief de financiële implicaties daarvan. Bestuurlijke afspraken richtten zich tot dusver op het Natuurnetwerk Nederland en de Natura 2000 gebieden, en niet op eventuele aanwijzing en bescherming van bijzondere nationale natuurgebieden. De indiener is van mening dat overdracht van bevoegdheden en verantwoordelijkheden voor de bescherming van bijzondere nationale natuurgebieden, inclusief de financiële implicaties daarvan, niet eenzijdig mag plaatsvinden. Hij stelt daarom voor een bepaling op te nemen die ervoor zorgt dat deze overdracht alleen in overeenstemming met de betreffende provincies kan plaatsvinden.

Aangenomen. Voor: de PVV, de Groep Bontes/Van Klaveren, het CDA, de ChristenUnie, de SGP, de VVD, Houwers, de Groep Kuzu/Öztürk, 50PLUS, Van Vliet, D66, GroenLinks, de PvdA en de SP

Invoegen lid 3a aan artikel 3.12

70 → **94** (Geurts) dat regelt dat het faunabeheerplan adequate maatregelen bevat ter voorkoming en bestrijding van schade aangericht door in het wild levende dieren.

De indiener beoogt het belang van het voorkomen en bestrijden van wildschade te borgen. Faunabeheereenheden hebben hierin een belangrijke rol bij het vaststellen van de faunabeheerplannen en bij het uitvoeren van het plan. De kosten van vraatschade lopen op, wat goed beheer van wildpopulaties benadrukt. Gedeputeerde staten beoordelen bij hun besluit onder lid zes van artikel 3.12 of voldoende maatregelen om schade door wild te voorkomen en te bestrijden genomen worden.

In artikel 3.1, derde lid van de Wet natuurbescherming is het verbod op het rapen en onder zich hebben van eieren van vogels neergelegd. Op grond van dit artikel is het bijvoorbeeld verboden om Kievitseieren te rapen. Gedeputeerde staten kunnen echter ontheffing verlenen van dit verbod. Met dit amendement wordt deze ontheffingsmogelijkheid geschrapt, zodat het in geen geval meer mogelijk is dat eieren van de Kievit worden geraapt.

Aangenomen. Voor: de Groep Bontes/Van Klaveren, het CDA, de ChristenUnie, de SGP, de VVD, Houwers, Klein, de Groep Kuzu/Öztürk, 50PLUS, Van Vliet, D66 en de PvdA

Artikel 3.17, derde lid

108 (Geurts) waarmee provincies meebeslissen bij het aanwijzen van invasieve exoten.

De indiener beoogt de provincies te laten meebeslissen bij het aanwijzen van invasieve exoten. Het delen van deze bevoegdheid past bij de decentralisatie van het natuurbeleid. De provincies worden verantwoordelijk voor de bestrijding van door de Minister aan te wijzen invasieve exoten. Dit betreft een inspanningsverplichting om de aantallen hiervan zoveel mogelijk terug te brengen. De kosten hiervoor moeten door provincies gedragen worden binnen de middelen die zij beschikbaar hebben voor de uitvoering van deze wet. Ook moeten de provincies over effectieve instrumenten kunnen beschikken om de bestrijding van de door de Minister aan te wijzen soorten effectief ter hand te nemen. Welke kosten hiermee zijn gemoeid en welke bestuurlijke en juridische instrumenten provincies hiervoor nodig hebben, is echter in hoge mate afhankelijk van de vraag welke invasieve exoten in dit verband door de Minister worden aangewezen. Daarnaast is het van

datum 24 juli 2015

blad 10

belang dat de provinciale middelen voor uitvoering van de wet, zodanig evenwichtig door hen kunnen worden ingezet dat daarmee maximaal wordt bijgedragen aan de biodiversiteitsdoelen die aan de wet ten grondslag liggen. Buitensporige kosten voor de bestrijding van invasieve exoten kunnen daarom ten koste gaan van uitvoering van andere provinciale taken gericht op de realisering van deze doelen. In verband met de samenhang tussen aanwijzing van invasieve exoten door de Minister, de financiële en instrumentele mogelijkheden van provincies om hun verantwoordelijkheid voor bestrijding daarvan waar te kunnen maken en de betekenis daarvan voor de mogelijkheden van provincies om de andere wettelijke taken in dit verband adequaat te kunnen uitvoeren, ligt het in de rede dat tussen de Minister en de provincies overeenstemming over de vaststelling van de door provincies te bestrijden invasieve exoten op basis van een evenwichtig afweging. Met het voorgestelde amendement wordt een dergelijke overeenstemming geborgd.

Aangenomen. Voor: CDA, de ChristenUnie, de SGP, de VVD, de Groep Kuzu/Öztürk, Van Vliet, D66 en de PvdA

Artikel 3.32, vijfde lid, laatste volzin

49 → **105** (Geurts) dat regelt dat de minister een ontheffing of vrijstelling voor herintroductie of uitzetting van soorten alleen in overeenstemming met gedeputeerde staten plaatsvindt.

Dit amendement regelt dat de Minister van Economische Zaken een ontheffing of vrijstelling voor de herintroductie of uitzetten van een soort verleent in overeenstemming met gedeputeerde staten van de provincie waar de introductie van de desbetreffende soort plaatsvindt. Alvorens een ontheffing te verlenen, te wijzigen, of in te trekken overlegt Onze Minister met gedeputeerde staten over zijn voornemen daartoe. De indiener beoogt de provincies mee te laten beslissen bij de herintroductie van inheemse en uitheemse soorten. Dit past bij de taken van de provincies in het kader van de decentralisatie van het natuurbeleid. Op basis van het wetsvoorstel zijn de provincies verantwoordelijk voor het creëren en in stand houden van de juiste condities en het nemen van maatregelen om voor soorten een gunstige staat van instandhouding te bereiken en te handhaven. Deze verantwoordelijkheid voor de provincies geldt ook voor soorten, planten of dieren, die worden geïntroduceerd of exoten die worden uitgezet. Bovendien zijn provincies het beste in staat om te beoordelen of, en onder welke condities en met welke – mogelijk extra – inspanningen, de introductie van een specifieke soort in een bepaald gebied succesvol kan zijn. Ook kunnen met de introductie van soorten kosten en inspanningen voor provincies gemoeid zijn.

Aangenomen. Voor: Groep Bontes/Van Klaveren, het CDA, de ChristenUnie, de SGP, de VVD, Houwers, de Groep Kuzu/Öztürk, Van Vliet, D66, de PvdA en de SP

Verworpen, ingetrokken en/of vervallen amendementen

Onderdeel II van het gewijzigd amendement van de leden Rudmer Heerema en Leenders (107) eerste onderdeel, eerste lid

84 → **110 (Dik-Faber)** Gewijzigd subamendement op gewijzigd amendement 107 over het doden van dieren indien daar reële noodzaak voor is.

De jacht is van oudsher een private aangelegenheid, waarbij de jachthouder gerechtigd is om op eigen grond dieren te bemachtigen. Hier gaat echter de suggestie van uit dat dieren in het wild eigendom zijn van de mens en alleen van nut zijn in hun relatie tot de mens. Ook dieren hebben echter een intrinsieke waarde. Indiener is van mening dat het doden van dieren altijd een reële noodzaak moet hebben en dat vooraf duidelijk moet zijn vanuit welk doel het doden van dieren plaatsvindt. Te allen tijde dient er sprake te zijn van planmatig beheer op basis van (globale) tellingen vooraf en verantwoording van afschot achteraf. Hierbij ziet indiener jacht met als doel het handhaven van een redelijke wildstand in het jachtveld van de jachthouder (voorgesteld artikel 3.18, derde lid) als ondersteunend aan een goed populatiebeheer en de bestrijding van schade veroorzakende dieren. Proactief populatiebeheer kan in die zin ook een reële noodzaak hebben om te voorkomen dat te grote populaties ontstaan. Met dit amendement wordt artikel 3.12, eerste lid, uitgebreid, waardoor het stelt dat het doden van dieren altijd een reële noodzaak moet hebben, wat moet blijken uit het faunabeheerplan.

Verworpen. Voor: ChristenUnie, 50PLUS, D66, GroenLinks, de PvdD en de SP

Onderdeel II van het gewijzigde amendement van de leden Rudmer Heerema en Leenders (107), onderdeel 2

86 → **120 (Smaling)** Gewijzigd subamendement op gewijzigd amendement nr. 107 waarmee wordt gegarandeerd dat de stemmen van beide categorieën bestuurders even zwaar tellen

Dit subamendement regelt dat de stem van beide categorieën bestuurders (maatschappelijke organisaties en jachthouders) even zwaar wegen.

Verworpen. Voor: PVV, 50PLUS, D66, GroenLinks, de PvdD en de SP

Onderdeel II van het gewijzigde amendement van de leden Rudmer Heerema en Leenders (stuk nr. 107), onderdeel 2

85 → 91 → **123 (Smaling)** waarmee ook dierenbeschermende organisaties deelnemen aan het bestuur van faunabeheereenheden

Dit subamendement regelt dat organisaties gericht op het verbeteren van dierenwelzijn, deelnemen aan de faunabeheereenheden. Dit is in lijn met de manier waarop de doelstelling van het hoofdamendement door indieners daarvan naar buiten is gebracht.

Verworpen. Voor: PVV, de Groep Kuzu/Öztürk, 50PLUS, D66, GroenLinks, de PvdD en de SP

datum 24 juli 2015

blad 12

Artikel 1.1, eerste lid

Artikel 3.36

81 (Thieme) dat regelt dat bij algemene maatregel van bestuur (met voorhang) regels worden gesteld over de handel, het bezit en de verwerking van jachttrofeeën.

Dit amendement regelt dat de regering via een algemene maatregel van bestuur voorschriften dient vast te stellen over de handel, het bezit en de verwerking van jachttrofeeën. Dit amendement regelt tevens een voorhangprocedure voor deze AMvB. De beschermingsregimes van het handelsverdrag CITES zijn niet onverkort van toepassing voor jachttrofeeën, omdat deze vallen onder «persoonlijke bezittingen en huisraad» (artikel 7 verordening). Voor deze categorie gelden afwijkende regels, zoals export- en invoervrijstellingen.

Deze vrijstellingen zijn slecht controleerbaar en worden misbruikt voor illegale handel van dierproducten zoals neushoornhoorn, slagstanden (ivoor), haaienvinnen en tijgervellen. Illegaal geschoten dieren en dierproducten kunnen de Europese Unie en Nederland binnengesmokkeld worden als jachttrofee. Wildlifecrime is een serieuze bedreiging voor de biodiversiteit. Het is echter ook een probleem voor de stabiliteit in de wereld, omdat het een grote bron van inkomsten is voor criminele en terroristische netwerken. Doordat de EU en Nederland een jachttrofee schaart onder «persoonlijk bezit», wordt wildlifecrime, stroperij en illegale handel via een achterdeur mogelijk. Sinds februari 2015 heeft de EU besloten tot meer strikte regelgeving voor jachttrofeeën van zes diersoorten of populaties (Afrikaanse leeuw, ijsbeer, Afrikaanse olifant, Zuidelijke witte neushoorns, Nijlpaard, Argali schaap). Jachttrofeeën van deze dieren vallen niet langer onder de bepaling van persoonlijk bezit, waardoor een importvergunning noodzakelijk wordt. De aanleiding is serieuze twijfel over de duurzaamheid van de handel in deze jachttrofeeën of vanwege aanwijzingen van aanzienlijke illegale handel. Via dit amendement wordt de mogelijkheid gecreëerd om via een AMvB nadere regels te stellen over de handel, het bezit en de verwerking van jachttrofeeën.

Verworpen. Voor: PVV, Klein, de Groep Kuzu/Öztürk, 50PLUS, D66, GroenLinks, de PvdD en de SP

Artikel 1.1, eerste lid

39 (Thieme) waarmee de jachtopzichter alleen nog als buitengewoon opsporingsambtenaar is belast met opsporing.

Dit amendement regelt dat de jachtopzichter niet de belangen van de jachthouder dient te behartigen, maar alleen als buitengewoon opsporingsambtenaar de wet dient. De indiener is van mening dat het wetsvoorstel de jachtopzichter twee petten opzet. Enerzijds moet de jachtopzichter de belangen behartigen van de jachthouder, anderzijds moet hij of zij de wet handhaven als buitengewoon opsporingsambtenaar. Indiener acht het onwenselijk dat onduidelijkheid bestaat over de loyaliteit van de wetshandhaving. Bovendien ziet indiener geen meerwaarde in het in de wet opnemen van het beschermen van de jachtbelangen van de jachthouder.

Verworpen. Voor: PVV, de Groep Kuzu/Öztürk, GroenLinks, de PvdD en de SP

Artikel 1.1, eerste lid

52 (Dijkgraaf) dat regelt dat een definitie van het begrip natuurlijke kenmerken van een Natura 2000-gebied wordt opgenomen in het wetsvoorstel.

De indiener constateert dat in de Nederlandse praktijk bij de toetsing van projecten en plannen volgens artikel 6, derde lid, van de Habitat-richtlijn (artikel 19d van de huidige Natuurbeschermingswet) alle Natura 2000 habitats en soorten die in een Natura 2000 gebied (niet verwaarloosbaar) voorkomen en waarvoor instandhoudingsdoelstellingen zijn opgesteld tot de natuurlijke kenmerken van een gebied gerekend worden. Dat betekent dat in de praktijk weinig verschil in gewicht gemaakt wordt tussen enerzijds de habitats en soorten in een bepaald gebied die ervoor zorgden dat dit gebied geselecteerd en aangewezen werd als Natura 2000 gebied en anderzijds de Natura 2000 habitats en soorten die ook (niet verwaarloosbaar) in een gebied voorkomen, maar waarbij het relatieve belang veel kleiner is. Dat betekent voor bijvoorbeeld Natura 2000 gebied Oosterschelde dat niet alleen habitattypes die over een oppervlakte van honderden of duizenden hectaren voorkomen (H1160, H1310A, H1330A, H1330B) als natuurlijke kenmerken gerekend worden, maar ook het voorkomen van het habitatype veenmosrietland met een oppervlakte van slechts 0,17 hectare. Dat betekent dat het voor de toetsing van projecten of plannen die zorgen voor extra depositie in dit opzicht niet veel uitmaakt of zij nabij het veenmosrietland in het Oosterschelde gebied (0,17 ha) gelegen zijn of nabij bijvoorbeeld het veenmosrietland in Natura 2000 gebied Nieuwkoopse plassen (192 ha).

De indiener is van mening dat het voorgaande geen recht doet aan de wijze waarop het begrip «natuurlijke kenmerken» volgens Europese jurisprudentie geïnterpreteerd moet worden. De indiener verwijst hiervoor naar onder meer het Sweetman-arrest (C-258/11) van het Europese Hof van Justitie. In deze zaak lag onder meer de (prejudiciële) vraag voor wanneer sprake is van aantasting van de natuurlijke kenmerken van een gebied. Het arrest wijst erop dat het bij natuurlijke kenmerken van een gebied gaat om de bepalende kenmerken van het betrokken gebied die verband houden met de aanwezigheid van habitats en soorten waarvan het doel van instandhouding ervan ertoe heeft geleid dat dit gebied op de lijst van gebieden van communautair belang is opgenomen. Daarmee geeft het arrest aan dat het bij de natuurlijke kenmerken niet gaat om alle Natura 2000 habitats en soorten die in een gebied (niet verwaarloosbaar) aanwezig zijn en waarvoor (in de Nederlandse situatie) instandhoudings-doelstellingen zijn vastgesteld. De indiener merkt in dit verband op dat Nederland ook instandhoudingsdoelstellingen heeft vastgesteld voor habitats en soorten waarvan het doel van instandhouding er niet toe heeft geleid dat het betreffende gebied op de lijst van gebieden van communautair belang is opgenomen. Niet alle habitats en soorten waarvoor instandhoudingsdoelstellingen zijn vastgesteld behoren dus tot de natuurlijke kenmerken van een gebied.

De indiener wil in het verlengde hiervan wijzen op het aanwijzingsbesluit voor het Natura 2000 gebied Oosterschelde. In de toelichting op dit besluit wordt aangegeven dat de habitattypen H1160, H1310A, H1330A en H1330B die in dit gebied over een grote oppervlakte voorkomen en relatief van substantieel belang zijn, de habitattypen zijn waarvoor het gebied aan de selectiecriteria voldoet. Daarbij is al rekening gehouden met de extra gebieden die voor verschillende habitattypen nodig waren voor een betere landelijke dekking en spreiding. Het habitatype veenmosrietland (H7140B) wordt, gelet op het zeer kleine oppervlak en het lage relatieve belang, niet genoemd. Het doel van

instandhouding van dit habitatype in dit gebied was kennelijk niet de reden dat dit gebied op de lijst van gebieden van communautair belang opgenomen is. Het voorkomen van dit habitatype kan derhalve niet tot de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000 gebied Oosterschelde gerekend worden. Om de onduidelijkheid die er kennelijk is over de wijze waarop het begrip natuurlijke kenmerken geïnterpreteerd moet worden, stelt de indiener voor om een definitie ervan op te nemen in het wetsvoorstel. De gekozen begripsbepaling sluit aan op de wijze waarop in de Europese jurisprudentie het begrip natuurlijke kenmerken uitgelegd wordt.

Verworpen. Voor: de PVV, de Groep Bontes/Van Klaveren, het CDA, de SGP, Houwers, Klein en 50PLUS

Diverse artikelen

32 (Thieme) waarmee de jacht met roofvogels uit de wet gehaald wordt.

Dit amendement regelt dat jacht met roofvogels niet meer wordt opgenomen in de wet. Doordat specifieke wettelijke normen voor huisvesting en verzorging ontbreken, kan het welzijn van deze vogels niet worden gegarandeerd. Uit onderzoek blijkt dat roofvogels veel ruimte nodig hebben om hun natuurlijke gedrag te kunnen ontplooiën. De valkenier hoeft hier niet in te voorzien en is vrij te kiezen voor aangebonden huisvesting, dwang tijdens training en handopfok. Natuurlijke voortplanting onder dergelijke onnatuurlijke omstandigheden komt moeilijk of niet tot stand. Dat betekent dat het aanbod van daadwerkelijk in gevangenschap gefokte roofvogels vele malen kleiner is dan de vraag, hetgeen illegale wildvang uit de natuur in de hand werkt.

Verworpen. Voor: de fractie van de PvdD

Diverse artikelen

25 (Thieme) waarmee wildbeheereenheden geen wettelijke status hebben in de wet.

Dit amendement waarborgt de keuzevrijheid van een provincie om het faunabeleid door andere samenwerkingsverbanden dan wildbeheereenheden te laten voorbereiden of uit te voeren. Wildbeheereenheden kunnen deze taken die het wetsvoorstel hen toedicht nog steeds uitvoeren, maar door dit amendement heeft dit geen formele basis in de wet. Wildbeheereenheden bestaan per definitie (ook) uit jagers. De provincie moet de keuze hebben om faunabeleid te laten voorbereiden en/of uitvoeren door anderen. Het ligt daarbij niet in de rede om wildbeheereenheden een wettelijke status te geven.

Verworpen. Voor: PVV, GroenLinks, de PvdD

Diverse artikelen

42 (Geurts) waarmee artikel 1.8a vervalt en artikel 1.12 terugkeert in de wet.

Dit amendement schrapt de doelbepaling van artikel 1.8a en herstelt het artikel 1.12 dat vervallen is verklaard bij nota van wijziging van 18 juni 2014. De Afdeling advisering van de Raad van State stelt dat de voorgestelde doelbepaling van artikel 1.8a geen toegevoegde waarde heeft en geen enkele functie vervult in het wetsvoorstel en daarnaast verwarring kan scheppen. De doelbepaling past volgens de Afdeling niet bij de wet als grondslag voor overheidshandelen en draagt ook niet bij aan de rechtszekerheid van burgers. De Afdeling heeft daarom geadviseerd om artikel 1.8a, eerste en tweede lid te schrappen.

datum 24 juli 2015

blad 15

De indiener beoogt verwarring te voorkomen over de mogelijke zelfstandige betekenis van deze doelbepaling. Ook is een overweging dat in het wetsvoorstel de intrinsieke waarde van het dier al tot uitdrukking komt in de zorgplicht (voorgesteld artikel 1.9), in de bepaling dat een ieder die een in het wild levend dier doodt of vangt voorkomt dat het dier onnodig lijdt (voorgesteld artikel 3.22, eerste lid) en in de beschermingsregimes voor in het wild levende dieren en planten (voorgestelde paragrafen 3.1, 3.2 en 3.3). Ook het in de Gezondheids- en welzijnswet voor dieren en de Wet dieren opgenomen verbod op dierenmishandeling, waaraan de intrinsieke waarde van het dier ten grondslag ligt, is onverkort van toepassing op in het wild levende dieren.

Verworpen. Voor: de Groep Bontes/Van Klaveren, het CDA, de SGP, Houwers, 50PLUS en de SP

Diverse artikelen

28 → **162** (Thieme) ter vervanging van nr. 28 dat regelt dat de landelijke vrijstellingslijst vervalt

Dit amendement regelt dat de landelijke vrijstellingslijst waarmee diersoorten onbeschermd worden verklaard komt te vervallen. Met dit amendement blijft het aanwijzen van diersoorten de verantwoordelijkheid van de Minister, maar het is vervolgens aan gedeputeerde staten om al dan niet te besluiten tot het verlenen van vrijstelling. De landelijke vrijstelling is een grofmazig instrument en daarom ongeschikt om het doden van dieren te regelen. Geen enkele diersoort is «altijd en overal» schadelijk. Een rechterlijke toets op nut en noodzaak is niet mogelijk, omdat dat niet zelfstandig kan worden aangevochten. Maatwerk en een gedegen afweging per situatie passen veel beter bij het voorgestane planmatige beheer en schadebestrijding.

Verworpen. Voor: PVV, GroenLinks, de PvdD en de SP

Diverse artikelen

66 (Ouwehand) dat regelt dat de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) geen onderdeel meer uitmaakt van de Wet natuurbescherming.

Dit amendement zorgt ervoor dat de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) geen onderdeel meer uitmaakt van de Wet natuurbescherming. Indiener wijst erop dat de PAS tot doel heeft om economische ontwikkelingsruimte te creëren. Dat is niet het, ook in de memorie van toelichting omschreven, doel van de Wet Natuurbescherming. Als een dergelijke aanpak al veranderd zou moeten worden in de wet die tot doel heeft natuur te beschermen, zou dit instrument in elk geval de voorwaarde moeten borgen dat de doelen op het gebied van een goede instandhouding van de natuur daadwerkelijk gehaald worden. Dat is bij de PAS niet het geval.

Verworpen. Voor: de fractie van de PvdD

Diverse artikelen

33 → **163** (Thieme) dat regelt dat de vergunningsplicht voor beschadiging van planten en verstoring van beschermde diersoorten gehandhaafd blijft.

Dit amendement regelt dat de vergunningsplicht voor het beschadigen van planten of het verstoren van beschermde diersoorten ook in de nieuwe wet gehandhaafd blijft. Het

datum 24 juli 2015

blad 16

wetsvoorstel regelt enkel een meldingsplicht. Dit biedt onvoldoende bescherming tegen beschadiging of verstoring van beschermde flora en fauna.

Verworpen. Voor: Groep Kuzu/Öztürk, D66, GroenLinks, de PvdD en de SP

Artikel 1.5, tweede lid, na «van de economie»

75 → 109 → **168** (Dik-Faber en Van Veldhoven) waarmee in de natuurvisie ook rekening wordt gehouden met klimaatverandering

Indieners zijn van mening dat het tegengaan van klimaatverandering zeer nauw verband houdt met het beschermen van gebieden en soorten, met name daar waar de klimaatverandering van grote invloed is op de instandhouding van soorten. In artikel 1.5, derde lid, onder f, worden «de gevolgen van klimaatveranderingen» genoemd als onderwerp waaraan de nationale natuurvisie in het bijzonder aandacht moet besteden. Indiener vindt echter dat de duidelijke samenhang tussen de aanpak van klimaatverandering en het beschermen van natuur ook een plek dient te krijgen in het tweede lid. Met dit amendement wordt expliciet gemaakt dat het rijksbeleid gericht op het behoud en het zo mogelijk versterken van de natuur niet alleen in samenhang moet worden vormgegeven met het beleid om te komen tot een verduurzaming van de economie, maar ook met het beleid om te komen tot een aanpak om klimaatverandering tegen te gaan. Het is uitdrukkelijk niet de bedoeling dat de nationale natuurvisie zelf een aanpak zou moeten formuleren om klimaatverandering tegen te gaan.

Verworpen. Voor: ChristenUnie, de SGP, de Groep Kuzu/Öztürk, 50PLUS, D66, GroenLinks, de PvdD en de SP

Artikel 1.5, derde lid

62 (Van Veldhoven) dat regelt dat de Minister van Economische Zaken in de op te stellen nationale natuurvisie bijzondere aandacht besteed aan de manier waarop gewaarborgd wordt dat investeringen en bedrijfsstrategieën ook bijdragen aan de bescherming en ontwikkeling van de natuur.

In de Rijksnatuurvisie 2014: Natuurlijk Verder wordt door het kabinet ingegaan op groen ondernemerschap: «Groen ondernemerschap speelt een centrale rol in de visie van het kabinet op de toekomstige natuur in ons land. Natuur moet door middel van onder meer duurzame handels-ketens en duurzame consumptie en innovatie een vooraanstaand onderdeel worden van groene groei. Dat kan als maatschappelijke partijen investeren in natuur, en het kan door van natuur een integraal onderdeel van een bedrijfsstrategie of productieketen te maken. De rijksoverheid en de provincies zullen hierbij faciliterend optreden.» Het wetsvoorstel ziet op een door de Minister vast te stellen nationale natuurvisie, die de hoofdlijnen van het te voeren rijksbeleid inzake natuur bevat. In het wetsvoorstel worden vervolgens een aantal zaken gedefinieerd waar in de nationale natuurvisie bijzondere aandacht aan moet worden besteed. De indiener constateert echter dat het wetsvoorstel er niet in voorziet dat groen ondernemerschap speciale aandacht krijgt in de door de Minister vast te stellen nationale natuurvisie. Groen ondernemerschap is echter een essentieel onderdeel van wat de indiener verstaat onder modern natuurbeleid, waarbij tegenover de faciliterende opstelling ook een netto rendement voor de natuur moet staan. Zo bereiken we situaties waarin natuur en ondernemerschap met elkaar werken.

datum 24 juli 2015

blad 17

Dit amendement ziet er daarom op dat de Minister in de op te stellen nationale natuurvisie bijzondere aandacht besteed aan de manier waarop gewaarborgd wordt dat investeringen en bedrijfsstrategieën ook bijdragen aan de bescherming en ontwikkeling van de natuur. De indiener wil hiermee bewerkstelligen dat écht groen ondernemerschap wordt gestimuleerd.

Verworpen. Voor: de ChristenUnie, Klein, de Groep Kuzu/Öztürk, 50PLUS, D66, GroenLinks en de PvdD

Artikel 1.5, derde lid

Artikel 1.10, tweede lid

68 (Ouweland) dat regelt dat de Rijksverantwoordelijkheid voor het realiseren van de Ecologische Hoofdstructuur wordt geborgd.

Met dit amendement wordt de Rijksverantwoordelijkheid voor het realiseren van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS, ook wel Natuurnet-werk Nederland genoemd) geborgd. Indiener is van mening dat het van belang is om deze eindverantwoordelijkheid om te komen tot een samenhangend ecologisch natuurnetwerk wettelijk te borgen. De Ecologische Hoofdstructuur is de basis van het Nederlandse natuurbeleid en essentieel voor het behoud en versterken van natuur. Indiener acht dit natuurnetwerk van zulk groot belang dat het niet voldoende is om de totstandkoming ervan over te laten aan de provincies. Een landelijke overkoepelende regie en eindverantwoordelijkheid is daarbij nodig.

Verworpen. Voor: van Klein, 50PLUS, de PvdD en de SP

Invoegen lid 5a na artikel 1.5, vijfde lid

63 (Van Veldhoven) dat regelt dat de nationale natuurvisie kaders bevat voor agrarisch natuurbeheer.

In de Rijksnatuurvisie 2014: Natuurlijk Verder wordt door het kabinet ingegaan op agrarisch natuurbeheer: «Het zijn de agrarische ondernemers en de keten die deze ontwikkeling tot stand moeten brengen. De rijks-overheid dient geen voorschrijvende of dwingende rol te hebben, maar te ondersteunen en te stimuleren: voorlopers helpen met kennis, de dialoog tussen maatschappelijke partijen op gang brengen en houden, meer aandacht in het agrarisch onderwijs voor de relatie tussen landbouw en natuur en het vergroenen van de eigen subsidie-instrumenten, zoals het GLB. De provincies nemen de regie op zich en zorgen ervoor dat de betrokken partijen en belangen in de regio's bij elkaar worden gebracht. Tegelijkertijd houdt het Rijk de taak om kaders vast te stellen.» Het wetsvoorstel ziet op een door de Minister vast te stellen nationale natuurvisie, die de hoofdlijnen van het te voeren rijksbeleid inzake natuur bevat. In het wetsvoorstel worden vervolgens een aantal zaken gedefinieerd waar in de nationale natuurvisie bijzondere aandacht aan moet worden besteed. De indiener constateert echter dat het wetsvoorstel er niet in voorziet dat agrarisch ondernemerschap speciale aandacht krijgt in de door de Minister vast te stellen nationale natuurvisie. Goed agrarisch ondernemerschap is echter een essentieel onderdeel van wat de indiener verstaat onder modern natuurbeleid. Er zijn inmiddels veel voorbeelden van wat wél en wat niet werkt, en ook de Algemene Rekenkamer is ingegaan op de effectiviteit ervan. Echter, de indiener ziet niet in de wet terugkomen dat het Rijk kaders stelt inzake agrarisch ondernemerschap. Dit amendement

datum 24 juli 2015

blad 18

ziet er daarom op dat in de door de Minister op te stellen nationale natuurvisie als onderdeel van het rijksbeleid ook kaders worden gesteld voor het agrarisch natuurbeheer.

Verworpen. Voor: SGP, Klein, de Groep Kuzu/Öztürk, 50PLUS, D66, GroenLinks, de PvdD en de SP

Artikel 1.6a

79 (Ouwehand) dat een betere samenhang regelt tussen de nationale en provinciale natuurvisies.

Dit amendement regelt een betere samenhang tussen de nationale en provinciale natuurvisies. Indien er beoogt hiermee te bewerkstelligen dat eventuele verschillen in tegenstrijdigheden tussen deze visies worden voorkomen en/of in een vroeg stadium kunnen worden beslecht.

Verworpen. Voor: Klein, de Groep Kuzu/Öztürk, 50PLUS, D66, de PvdD en de SP

Artikel 1.6a, tweede lid, wordt onderdeel b

56 (Grashoff) dat regelt dat het beleid omtrent waardevolle landschappen aan de orde moet komen in de provinciale natuurvisie.

De indiener vindt dat in iedere provinciale natuurvisie aandacht moet worden besteed aan het beleid gericht op waardevolle landschappen. De indiener is van mening dat we in Nederland waardevolle en mooie landschappen hebben waarin cultuur en natuur hand in hand samen gaan. De besluitvorming omtrent het behoud, beheer en zo nodig herstel van waardevolle landschappen alsmede het provinciale beleid gericht op de recreatieve, educatieve en belevingswaarde van natuur en landschap zou dan ook bij elke provincie duidelijk en inzichtelijk moeten zijn. Dit amendement regelt dat het beleid omtrent waardevolle landschappen aan de orde moet komen in de provinciale natuurvisie. In het huidige wetsartikel is het momenteel een keuze van de provincie of het onderdeel uitmaakt van de provinciale natuurvisie.

Verworpen. Voor: Klein, GroenLinks, de PvdD en de SP

Toevoegen lid 5a aan artikel 1.6a, vijfde lid

55 → **169** (Grashoff c.s.) waarmee de Minister van EZ bij AMvB kan ingrijpen als internationaalrechtelijke verplichtingen door provincies niet worden nageleefd.

Met dit amendement krijgt de Minister de mogelijkheid om nadere regels te stellen aan de provincies. Het Rijk vertegenwoordigt Nederland in internationaal verband en is verantwoordelijk voor de nakoming van internationale verplichtingen door Nederland. Ingevolge artikel 1.10 zijn de provincies in grote mate verantwoordelijk voor het Nederlandse natuurbeleid. De provincies zijn aanspreekbaar op een goede uitoefening van hun taken en verantwoordelijkheden maar hebben een inspanningsverplichting, geen resultaatsverplichting. De indiener is van mening dat wanneer Nederland zijn internationale verplichtingen niet nakomt de Minister invloed moet kunnen uitoefenen bij provincies. Met dit amendement wordt een wettelijke basis gecreëerd om via algemene maatregel van bestuur nadere eisen te stellen.

Verworpen. Voor: de ChristenUnie, Klein, de Groep Kuzu/Öztürk, D66, GroenLinks, de PvdD en de SP

datum 24 juli 2015

blad 19

Invoegen artikel 1.6bis

58 (Ouwehand) dat zorgt voor een heldere borging van de verplichtingen van het Rijk in de Wet Natuurbescherming.

De Europese Habitatrichtlijn legt de lidstaten verplichtingen op die gericht zijn op het behouden of herstellen van een gunstige staat van instandhouding van zowel natuurlijke habitats als soorten. Zoals ook in de Nota naar aanleiding van het verslag is weergegeven door de regering, vertegenwoordigt het Rijk Nederland in internationaal verband en is het Rijk verantwoordelijk voor de nakoming van internationale verplichtingen door Nederland. Dit amendement zorgt voor een heldere borging van de verplichtingen van het Rijk in de Wet Natuurbescherming. Het artikel dat indiener voorstelt sluit aan bij artikel 1.10 van het wetsvoorstel, waarin de verantwoordelijkheid van gedeputeerde staten van de provincies is neergelegd.

Verworpen. Voor: Groep Kuzu/Öztürk, D66, GroenLinks, de PvdD en de SP

Invoegen artikel 1.6bis

59 (Ouwehand) dat zorgt voor verankering van een zorgplicht voor de minister voor nakoming van deze internationale verplichtingen in de Wet Natuurbescherming.

In artikel 1.7 van het wetsvoorstel wordt de verantwoordelijkheid van het Rijk voor de uitvoering van de Habitat- en Vogelrichtlijn geregeld. Dit is echter niet het enige internationale verdrag ter bescherming van de biodiversiteit, habitats en soorten dat Nederland heeft ondertekend. Nederland is ook ondertekenaar van de volgende internationale verdragen: De Conventie van Ramsar. Deze conventie uit 1971 is een internationale overeenkomst inzake watergebieden (wetlands) die van internationale betekenis zijn, in het bijzonder als woongebied voor watervogels. De Bern-conventie (Convention on the Conservation of European Wildlife and Natural Habitats). Dit verdrag van de Raad van Europa werd in 1979 in Bern gesloten. Het doel is het behoud van (met name bedreigde) wilde dier- en plantensoorten. Dit verdrag was tot nu toe geïmplementeerd in de Flora- en Faunawet. De Bonn-conventie (Convention on the Conservation of Migratory Species of Wild Animals). Dit een verdrag is op initiatief van de Verenigde Naties in 1979 in Bonn gesloten. Het doel is het behoud van (met name bedreigde) trekkende diersoorten. Het verdrag van Rio de Janeiro (Convention on Biological Diversity). Dit verdrag werd in VN-verband in 1992 gesloten. Het doel is de bescherming van de biodiversiteit. De OSPAR Conventie (Convention for the Protection of the Marine Environment of the North-East Atlantic). Deze overeenkomst werd in 1992 gesloten. Doel is de bescherming van het mariene milieu in het Noordoost-Atlantisch gebied. Dit amendement zorgt voor verankering van een zorgplicht voor de Minister voor nakoming van deze internationale verplichtingen in de Wet Natuurbescherming.

Verworpen. Voor: Groep Kuzu/Öztürk, D66, GroenLinks, de PvdD en de SP

Artikel 1.7

117 (Van Veldhoven) dat regelt dat de Minister van Economische Zaken ook toeziet op de staat van instandhouding van bedreigde of speciaal gevaar lopende dier- en plantensoorten die van nature in Nederland voorkomen.

datum 24 juli 2015

blad 20

Volgens artikel 1.7, eerste lid, ziet de Minister van Economische Zaken slechts toe op de staat van instandhouding voor zover betrekking hebbend op soorten en habitats die vallen binnen het bereik van de Vogel- en Habitatrichtlijn. Dit is wat de indiener betreft niet afdoende. De indiener is van mening dat ook toezicht nodig is op de staat van instandhouding van bedreigde of speciaal gevaar lopende dier- en plantensoorten die van nature in Nederland voorkomen, niet enkel de soorten die op grond van de Vogel- en Habitatrichtlijn dienen te worden beschermd. Het gaat daarbij om de soorten die op de Rode Lijsten staan die overeenkomstig artikel 1.5, vierde lid, worden vastgesteld en waarvoor actieve beschermingsmaatregelen moeten worden genomen op grond van artikel 1.10, eerste lid, onderdeel c. Kortom: de Minister van Economische Zaken zou volgens de indiener ook moeten toezien op de staat van instandhouding van de bedreigde en speciaal gevaar lopende dier- en plantensoorten en hun leefgebieden die buiten het bereik van de Vogel- en Habitatrichtlijn vallen.

Verworpen. Voor: ChristenUnie, de Groep Kuzu/Öztürk, D66, GroenLinks, de PvdD en de SP

Artikel 1.8a, eerste lid

20 (Graus) waarmee de term "intrinsieke waarde" in de wet komt te vervallen omdat deze voor onduidelijkheid zorgt.

Met dit amendement vervalt de term «intrinsieke waarde». Deze term is niet juridisch omkaderd en een niet eenduidig te vertalen begrip, waardoor veel onduidelijkheid ontstaat en voorts kan leiden tot eindeloze discussies en/of (juridische) processen.

Verworpen. Voor: PVV, het CDA en de SGP

Artikel 1.8a, tweede lid

106 (Dijkgraaf) waarmee de doelbepaling uit artikel 1.8a overeenkomstig diezelfde bepaling uit de Omgevingswet komt te luiden.

De regering beoogt een doelbepaling die vergelijkbaar is met de doelbepaling in de voorgestelde Omgevingswet. De formulering van de doelbepaling zoals voorgesteld wijkt echter af van de formulering van de doelbepaling zoals opgenomen in de Omgevingswet. De indiener stelt voor om dit gelijk te trekken.

Verworpen. Voor: PVV, de Groep Bontes/Van Klaveren, het CDA, de SGP, Houwers, Klein en 50PLUS

Artikel 1.10, tweede lid

61 (Van Veldhoven) dat regelt dat aan de Minister van Economische Zaken een coördinerende rol wordt toegekend ten aanzien van de totstandkoming en instandhouding van het Nationale Natuurnetwerk.

Sinds de jaren 80 van de vorige eeuw is ingezet op de geleidelijke realisatie van een samenhangend netwerk van onderling verbonden natuurgebieden, de Ecologische Hoofd Structuur (EHS). Een belangrijk deel van deze opgave is intussen gerealiseerd of in ontwikkeling. De grondgedachte achter de EHS is dat door het ecologisch aaneenschakelen van natuurgebieden grotere aaneengesloten leefgebieden ontstaan en een netwerk waarin soorten kunnen migreren. Daarmee wordt aan een belangrijke voorwaarde voldaan voor

datum 24 juli 2015

blad 21

herstel van de biodiversiteit. Omwille van een beter begrip in de samenleving is de abstracte technische term Ecologische Hoofd Structuur inmiddels verlaten en is gekozen voor het begrip Natuurnetwerk Nederland. De indiener acht het in het licht van het voorgaande van groot belang dat helder wordt uit de wet dat het Rijk een systeemverantwoordelijkheid kent voor het Natuurnetwerk, inclusief de verbindingzones. Het betreft immers niet voor niets een «Nationaal» Natuurnetwerk. Deze systeemverantwoordelijkheid komt volgens de indiener slechts gedeeltelijk tot uiting met het aanwijzen door de Minister van Natura 2000-gebieden. Ook gebieden anders dan Natura 2000-gebieden kunnen onderdeel uitmaken van het Natuurnetwerk. In de wet staat opgenomen dat deze categorie gebieden enkel door provincies aangewezen worden. Gezien het nationale karakter van het Natuurnetwerk is de indiener van mening dat de Minister vanuit de systeemverantwoordelijkheid van het Rijk ten minste een coördinerende rol dient te vervullen in het kader van de totstandkoming en instandhouding van het Natuurnetwerk, inclusief de verbindingzones.

Dit amendement voorziet daarom in een toevoeging onder artikel 1.10 lid 2, waarmee aan de Minister een coördinerende rol wordt toegekend t.a.v. de totstandkoming en instandhouding van het Nationale Natuurnetwerk, inclusief de verbindingzones. Daarbij onderstreept de indiener, dat het Rijk geen inhoudelijke rol op zich zal nemen ten aanzien van het beheer van de gebieden.

Verworpen. Voor: PVV, de ChristenUnie, Klein, de Groep Kuzu/Öztürk, 50PLUS, D66, GroenLinks, de PvdD en de SP

Artikel 1.10, tweede lid

73 (Smaling) dat regelt dat het aan te wijzen natuurnetwerk Nederland van voldoende omvang en samenhang moet zijn.

Artikel 1.10 stelt: «Met het oog op het eerste lid dragen gedeputeerde staten in hun provincie in elk geval zorg voor de totstandkoming en instandhouding van een samenhangend landelijk ecologisch netwerk, genaamd »natuurnetwerk Nederland«. Zij wijzen daartoe in hun provincie gebieden aan die tot dit netwerk behoren.» Met voorliggende amendement wordt deze laatste zin: «Zij wijzen daartoe in hun provincie gebieden aan die tot dit netwerk behoren. en die gezamenlijk een zodanige omvang en ruimtelijke samenhang hebben dat daarmee de in het eerste lid, onderdeel a, b en c genoemde doelen kunnen worden gerealiseerd.» Met deze aanvulling wordt duidelijk gemaakt dat het aan te wijzen netwerk van voldoende omvang en samenhang moet zijn om de doelen te bewerkstelligen.

Verworpen. Voor: Klein, GroenLinks, de PvdD en de SP

Amendement van het lid Ouwehand (67), artikel 1.10, lid 2a

161 (Thieme) Subamendement op amendement 67 dat regelt dat de minister zich inspant voor realisering van de afgesproken omvang van het natuurnetwerk Nederland.

Dit amendement regelt de waarborging van de omvang van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS, ook wel natuurnetwerk Nederland). De huidige afspraak van de regering en provincies om de EHS verder uit te breiden tot minimaal 680.000 hectare wordt wettelijk vast gelegd. De Ecologische Hoofdstructuur is de basis van het Nederlandse natuurbeleid en essentieel voor het behoud en versterken van natuur. Grotere gebieden zijn beter

datum 24 juli 2015

blad 22

bestand tegen negatieve milieu-invloeden, zoals stikstofuitstoot. Ook zijn ze gunstiger voor de biodiversiteit, bijvoorbeeld doordat planten en dieren zich makkelijker kunnen verspreiden.

Verworpen. Voor: Kuzu/Öztürk, D66, GroenLinks, de PvdD en de SP

Artikel 1.10, lid 2a, de laatste volzin vervalt

160 (Thieme) Subamendement op het amendement Ouwehand nr. 67 waarmee de laatste volzin van het met dat amendement voorgestelde artikel 1.10, lid 2a vervalt.

Dit amendement regelt de waarborging van de omvang van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS, ook wel natuurnetwerk Nederland) binnen een vastgesteld tijdsbestek. De huidige afspraak van de regering en provincies om de EHS verder uit te breiden tot minimaal 680.000 hectare in 2027 wordt wettelijk vast gelegd. De Ecologische Hoofdstructuur is de basis van het Nederlandse natuurbeleid en essentieel voor het behoud en versterken van natuur. Grotere gebieden zijn beter bestand tegen negatieve milieu-invloeden, zoals stikstofuitstoot. Ook zijn ze gunstiger voor de biodiversiteit, bijvoorbeeld doordat planten en dieren zich makkelijker kunnen verspreiden

Verworpen. Voor: Groep Kuzu/Öztürk, D66, GroenLinks, de PvdD en de SP

Invoegen lid 2a na artikel 1.10, tweede lid

67 (Ouwehand) dat regelt dat de omvang van de Ecologische Hoofdstructuur wordt gewaarborgd.

Dit amendement regelt de waarborging van de omvang van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS, ook wel natuurnetwerk Nederland). De huidige afspraak van de regering en provincies om de EHS verder uit te breiden tot minimaal 680.000 hectare in 2027 wordt wettelijk vast gelegd. Na 2027 wordt de omvang van de EHS verder uitgebreid tot ten minste 728.000 hectare, in lijn met de oorspronkelijke opzet. De Ecologische Hoofdstructuur is de basis van het Nederlandse natuurbeleid en essentieel voor het behoud en versterken van natuur. Grotere gebieden zijn beter bestand tegen negatieve milieu-invloeden, zoals stikstofuitstoot. Ook zijn ze gunstiger voor de biodiversiteit, bijvoorbeeld doordat planten en dieren zich makkelijker kunnen verspreiden.

Verworpen. Voor: Groep Kuzu/Öztürk, D66, GroenLinks, de PvdD en de SP

Artikel 1.10, derde lid

83 (Dik-Faber) waarmee natuurwaarden als duisternis en stilte door de provincie kunnen worden beschermd.

Indiener is van mening dat bijzondere natuurschoonwaarden als stilte en duisternis in sommige gevallen specifieke bescherming verdienen, ten behoeve van kwetsbare soorten, maar ook vanwege de intrinsieke waarde die stilte en duisternis in zichzelf hebben. Er zijn nog maar weinig plekken in Nederland die helemaal stil of 's nachts helemaal donker zijn. Tegelijkertijd wordt rust (stilte en duisternis) door bijvoorbeeld de provincie Drenthe als een kernkwaliteit van de provincie gezien. Met dit amendement wordt het mogelijk voor gedeputeerde staten om gebieden die bescherming behoeven tegen kunstmatig licht of geluid aan te wijzen als bijzonder provinciaal natuurgebied. Daarmee wordt het mogelijk

datum 24 juli 2015

blad 23

om de specifieke natuurschoonwaarden of kernkwaliteiten stilte en duisternis wettelijk te beschermen.

Verworpen. Voor: ChristenUnie, de Groep Kuzu/Öztürk, 50PLUS, D66, GroenLinks, de PvdD en de SP

Toevoegen lid 4 aan artikel 1.10

Toevoegen lid 4 aan artikel 2.11

47 (Geurts) waarmee bij de aanwijzing van natuurgebieden ook een kosten-batenanalyse moet worden gemaakt.

De indiener beoogt met dit amendement het zorgvuldig tot stand komen van de aanwijzing van natuurgebieden als bedoeld onder artikel 1.10 tweede en derde lid en artikel 2.11 te bevorderen. Dit amendement geeft verdere invulling aan artikel 1.8a lid drie. De indiener beoogt dat de maatschappelijke kosten en baten expliciet deel uitmaakt bij de afweging bij het aanwijzen van gebieden.

Verworpen. Voor: PVV, de Groep Bontes/Van Klaveren, het CDA, de SGP, Klein en 50PLUS

Invoegen artikel 1.10a

87 (Smaling) waarmee de gemeenteraad bijzondere gemeentelijke natuurgebieden kan aanwijzen.

Dit amendement geeft gemeenten de mogelijkheid om binnen hun gemeentegrenzen bijzondere gemeentelijke natuurgebieden aan te wijzen. Een gemeente kan hier gebruik van maken indien zij een mooi of bijzonder natuurgebiedje heeft dat zij wil beschermen. Met dit amendement krijgt dit een officiële status en erkenning. Een gemeente kan er volgens indiener belang bij hebben om een officieel natuurgebied in de gemeentegrenzen te hebben, bijvoorbeeld bij city-marketing. Ook ondernemers binnen de gemeente – met name in de toeristische branche – kunnen hier belang bij hebben.

Verworpen. Voor: Klein, de PvdD en de SP

Artikel 1.11

54 (Grashoff) dat regelt dat ten aanzien van algemene maatregelen van bestuur die worden vastgesteld op grond van artikel 1.11 een zware nahangprocedure geldt.

Dit amendement regelt dat ten aanzien van algemene maatregelen van bestuur welke worden vastgesteld op grond van artikel 1.11 een zware nahangprocedure geldt. De indiener acht het wenselijk dat bij het instellen van programma's, die als doel hebben duurzame economische ontwikkeling te stimuleren en/of kunnen bijdragen de instandhouding van in het wild voorkomende soorten dieren of dieren, de kamers der Staten-Generaal kunnen verzoeken dit bij wet te regelen zodat recht wordt gedaan aan haar controlerende taak. Dit vanwege de mogelijke grote impact van zulke programma's op het Nederlands natuurbeleid.

Verworpen. Voor: PVV, GroenLinks, de PvdD en de SP

datum 24 juli 2015

blad 24

Artikel 2.1, vierde lid

80 (Ouwehand) dat regelt dat de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden worden gerealiseerd binnen een termijn van vijftien jaar.

Dit amendement regelt dat de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden worden gerealiseerd binnen een termijn van vijftien jaar. Natura 2000-gebieden hebben als doel verdere achteruitgang van biodiversiteit tegen te gaan, door bepaalde soorten en hun leefgebieden bescherming te bieden. Momenteel verkeert 80% van de soorten & habitattypen in een ongunstige staat van instandhouding. Indiener wijst op de noodzaak om maatregelen te treffen om de beoogde gunstige staat van instandhouding te bereiken en stelt voor om deze binnen een redelijke termijn uit te voeren.

Verworpen. Voor: GroenLinks en de PvdD

Diverse artikelen

74 (Klein) waarin wordt geregeld dat nu de Minister van EZ gebieden aanwijst als speciale beschermingszones, hij ook verantwoordelijk moet zijn voor de instandhoudingsmaatregelen en passende maatregelen.

Indiener is van mening dat nu de Minister van Economische Zaken gebieden aanwijst als speciale beschermingszones, aangeduid als Natura 2000 gebied of bijzonder nationaal natuurgebied, die Minister ook verantwoordelijk moet zijn voor de instandhoudingsmaatregelen en passende maatregelen. Die lijn volgend is het ook logisch dat de Minister ook plannen, projecten en andere handelingen betrekking hebbend op een Natura 2000 gebied beoordeelt.

Verworpen. Voor: Klein, de PvdD en de SP

Artikel 2.11, eerste lid

57 (Ouwehand) dat regelt dat op nationaal niveau bijzondere nationale natuurgebieden aangewezen kunnen worden vanwege hun natuurwaarden of landschappelijke waarden, met inachtneming van hun cultuurhistorische kenmerken.

Dit amendement regelt dat op nationaal niveau bijzondere nationale natuurgebieden aangewezen kunnen worden vanwege hun natuurwaarden of landschappelijke waarden, met inachtneming van hun cultuurhistorische kenmerken. Hiermee wil de indiener een wettelijke mogelijkheid creëren om op Rijksniveau bijzondere natuurgebieden aan te wijzen waarvoor geen specifieke bescherming is voorzien in de Vogel- en Habitatrichtlijn. Veel waardevolle natuurgebieden zijn niet geboden aan provinciegrenzen, zoals de Waddenzee, de Vechtplassen, het Markermeer, de Mookerheide, de Blauwe kamer en de Deltawateren. Nationale bescherming van deze gebieden heeft dan de voorkeur boven versnipperde aanwijzing op provinciaal niveau. De geschiedenis leert dat nationale bescherming veel beter werkt dan decentrale bescherming. Een voorbeeld hiervan is het Goois natuurreservaat. Zonder de nationale bescherming van dit natuurgebied zou dit unieke reservaat niet tot stand zijn gekomen. Indiener is van mening dat het voor de lange termijn nuttig is wettelijke mogelijkheden te creëren voor het beschermen van natuurgebieden op nationaal niveau.

Verworpen. Voor: Klein, de Groep Kuzu/Öztürk, 50PLUS, D66, GroenLinks, de PvdD en de SP

datum 24 juli 2015

blad 25

Invoegen lid 1a in artikel 2.11

50 → **90** (Dijkgraaf) over het geven van toestemming door gedeputeerde staten als op grond van artikel 2.11, eerste lid, onderdeel d een natuurgebied wordt aangewezen.

Artikel 2.11 van het wetsvoorstel biedt de Minister van Economische Zaken ruimte om naast Natura 2000-gebieden ook andere bijzondere nationale natuurgebieden aan te wijzen. Deels is dat bedoeld om gebieden aan te wijzen die in een later stadium als Natura 2000 gebied aangewezen zullen worden (onderdeel a, b en c van het eerste lid). Deels is dat bedoeld om, indien dat nodig wordt geacht, ten behoeve van Natura 2000-doelen en -soorten andere gebieden dan Natura 2000 gebieden aan te kunnen wijzen (onderdeel d). De indiener is van mening dat met name als het gaat om het aanwijzen van gebieden onder onderdeel d voorkomen moet worden dat voorbij wordt gegaan aan het onder de provincies ressorterende Natuurnetwerk Nederland en de verplichtingen die provincies hebben op grond van artikel 1.10. Er zijn bovendien geen directe internationale verplichtingen om bepaalde gebieden zoals bedoeld in onderdeel d aan te wijzen. Mede gelet op de gewenste decentralisatie van het natuurbeleid is de indiener van mening dat terughoudend omgegaan moet worden met het aanwijzen van gebieden onder onderdeel d en dat toestemming van de betrokken provinciebesturen nodig is.

De indiener stelt daarom voor aan artikel 2.11 een bepaling toe te voegen om er voor te zorgen dat betreffende besluiten niet genomen kunnen worden dan in overeenstemming met de betrokken provinciebesturen.

Verworpen. Voor: PVV, de Groep Bontes/Van Klaveren, het CDA, de SGP en Houwers

Artikel 2.11

24 → **89** (Smaling) waarmee beschermde natuurmonumenten die geen Natura 2000-gebied zijn beschermd worden als bijzonder nationaal natuurgebied.

Met dit amendement wil de indiener bewerkstelligen dat alle gebieden die nu beschermde natuurmonumenten zijn, bescherming behouden. Het betreft de gebieden: ZwartvenHoge Fronten, Antjeskolk, De ZumpeGeerpolder Plas, Hoerneboegse Heide, Huys ten Donck, Kamerikse Nessen, Kavelen, Kooibosje Terheijden, Kop van Schouwen, Kop van Schouwen I, Kop van Schouwen II, Kruisdijk, Limitische Heide, Meeuwenkampje, Moerasterreinen langs de Bijleveld, Niemandshoek, Nieuw Bussumerheide/Vliegheide, Oeverlanden Braassemermeer, Oeverlanden Gein c.a., Oeverlanden Giessen, Oeverlanden Schildmeer, Oeverlanden Winkel, Oosteinderpoel, Oostermaet, Oude Dee/ Breede GooiBronnenbos Refter, Oude Dijk van Waal en BurgBuitenplaats Vosbergen, OvercingelBussumer- en Westerheide, PostiljonheidePolder Ceres, RaaphofDelleburen RouwkuilenDommelbeemden, Sarsven en De BanenEendennest, SchoolsteegbosjesElzenbroek, SmoutjesvlietlandenFranse Kampheide, Staartweg Urk Tafelberg-/Blaricummerheide IIGrasbroek, Tafelberg-/BlaricummerheideGooise Noordflank, Terreinen Boswachterij GroesbeekGroeve Oostermeent, Toppad UrkGroote Gat, Waterland Aeën en DieënHam en Crommenije, WeldamHeide achter Sportpark, WildenborchHeidebloem, Wildenborch/BosketHildsven Zuiderheide/Laarder WasmeerHilversums Wasmeer

datum 24 juli 2015

blad 26

Een aantal beschermde natuurmonumenten zijn tevens Natura 2000. Er zijn echter ook beschermde natuurgebieden die geen Natura 2000 gebied zijn. Dit amendement dient om te voorkomen dat gebieden die nu de status van beschermd natuurmonument genieten, straks buiten de boot vallen en geen bescherming meer krijgen. Een aantal beschermde natuurmonumenten ligt weliswaar binnen het Nationale Natuur Netwerk, maar omdat het Nationale Natuur Netwerk geen beheersplannen in de wet kent, zullen de bestaande beheersplannen van beschermde natuurmonumenten verloren gaan. Dit amendement dient te bewerkstelligen dat er geen achteruitgang van de bescherming van bestaande beschermde natuurmonumenten plaats vindt. Bronnenbos De Refter, Terreinen boswachterij Groesbeek en Vosbergen zouden bijvoorbeeld onder dit amendement komen te vallen.

Verworpen. Voor: Klein, 50PLUS, GroenLinks, de PvdD en de SP

Artikel 3.3, eerste lid,

92 (Thieme) waarmee de ontheffingsmogelijkheid voor het rapen van (kievits)eieren wordt geschrapt.

In artikel 3.1, derde lid van de Wet natuurbescherming is het verbod op het rapen en onder zich hebben van eieren van vogels neergelegd. Op grond van dit artikel is het bijvoorbeeld verboden om kievitseieren te rapen. Gedeputeerde staten kunnen echter ontheffing verlenen van dit verbod. Met dit amendement wordt deze ontheffingsmogelijkheid geschrapt, zodat het in geen geval meer mogelijk is dat eieren van de kievit worden geraapt.

Verworpen. Voor: PvdD en de SP

Artikel 3.3, vierde lid, onderdeel b, onderdeel 6° vervalt

Artikel 3.8, vijfde lid, onderdeel b, onderdeel 5° vervalt

30 (Thieme) dat de ontheffings- of vrijstellingsmogelijkheid vervalt voor het houden of vangen, om redenen van verstandig gebruik, van vogels die beschermd zijn onder de Vogelrichtlijn of soorten die beschermd zijn onder de Habitatrichtlijn.

Dit amendement schrapt de ontheffings- of vrijstellingsmogelijkheid voor het houden of vangen van kleine hoeveelheden van vogels die zijn beschermd onder de vogelrichtlijn of soorten die beschermd zijn onder de habitatrichtlijn om redenen van «verstandig gebruik». De indiener constateert dat de regering geen doelbepaling noemt met betrekking tot deze uitzonderingsgrond voor de bescherming van vogels en soorten. De indiener is van mening dat het toestaan van het houden van beschermde vogels en soorten zonder redelijk doel zeer onwenselijk is. Bovendien is de term «verstandig gebruik» onvoldoende duidelijk omschreven. De indiener vindt het onwenselijk dat daardoor aan de houder zelf wordt overgelaten of en wanneer het gebruik van gevangen dieren verstandig is. De intrinsieke waarde van natuur en in het wild levende dieren verhoudt zich niet tot het bieden van een ontheffingsmogelijkheid op het vangen en onder zich hebben van vogels en andere beschermde soorten. De illegale handel van in het wild gevangen vogels en beschermde dieren vormt een groot handhavingsprobleem en deze ontheffingsmogelijkheid maakt de handhaving nog gecompliceerder.

Verworpen. Voor: PVV, de Groep Kuzu/Öztürk, D66, de PvdD en de SP

datum 24 juli 2015

blad 27

Diverse artikelen

69 (Geurts) dat regelt dat soorten in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen of kevers die niet opzettelijk mogen worden gedood of gevangen alsmede soorten vaatplanten die niet opzettelijk mogen worden geplukt en verzameld, afgesneden, ontworteld of vernield bij algemene maatregel van bestuur worden aangewezen, alsmede dat deze algemene maatregel van bestuur is onderworpen aan een zware nahangprocedure.

De indiener beoogt het mogelijk te maken om de lijst van soorten van de bijlage, behorende bij artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming, vast te stellen bij algemene maatregel van bestuur. In de algemene maatregel van bestuur worden criteria gesteld op welke basis soorten worden aangewezen voor het beschermingsregime andere soorten. Deze lijst wordt om de vijf jaar geëvalueerd en eventueel gewijzigd. Deze wetssysteem biedt meer transparantie en flexibiliteit.

Verworpen. Voor: Groep Bontes/Van Klaveren, het CDA, de ChristenUnie, de SGP, Klein en 50PLUS

Toevoegen leden 4 en 5 aan artikel 3.10

51 → **114** (Smaling) houdende een grondslag voor het toevoegen van soorten bij algemene maatregel van bestuur met zware nahang

Dit amendement creëert de mogelijkheid om per algemene maatregel van bestuur met zware nahang soorten toe te voegen.

Verworpen. Voor: PVV, de Groep Kuzu/Öztürk, 50PLUS, D66, GroenLinks, de PvdD en de SP

Artikel 3.12, eerste lid

26 → **166** (Thieme) dat regelt dat het faunabeheerplan ook door een andere organisatie

Dit amendement regelt dat het faunabeheerplan ook door een andere organisatie dan de faunabeheereenheid kan worden opgesteld. Het wetsvoorstel verplicht provincies met een faunabeheereenheid te werken. Dit is een wijziging ten opzichte van de Flora- en faunawet, waarin de faunabeheereenheid optioneel was. Faunabeheereenheden kunnen met dit amendement de rol die het wetsvoorstel hen toedicht nog steeds uitvoeren, maar de provincie heeft, indien dit amendement wordt aangenomen, de beleidsvrijheid om zelf een faunabeheerplan te schrijven, of dat aan een andere organisatie dan de faunabeheereenheid uit te besteden.

Verworpen. Voor: PVV, de PvdD en de SP

Artikel 3.12

38 (Thieme) dat regelt dat de bestrijding, het beheer en de jacht niet mogen als dieren in de draag- en zoogtijd verkeren.

Dit amendement regelt dat de bestrijding, het beheer en de jacht niet mogen als dieren in de draag- en zoogtijd verkeren. Per diersoort dient daartoe een zogenaamde schoontijd te worden ingesteld. Het vangen of doden van dieren in een kwetsbare periode, met het risico

datum 24 juli 2015

blad 28

dat jonge dieren die afhankelijk zijn van zorg van hun moeder onverzorgd achterblijven en een hongerdood sterven is ethisch onverantwoord en in strijd met de wettelijke zorgplicht.

Verworpen. Voor: PVV, de Groep Kuzu/Öztürk, D66, de PvdD en de SP

Diverse artikelen

36 (Smaling) waarmee bestrijding en beperking van de populatie bij schadeveroorzakende dieren en vogels op diervriendelijke wijze dient plaats te vinden.

Dit amendement regelt dat bij schade of overlast door wilde dieren pas overgegaan wordt tot verjaging met het geweer, indien eerst diervriendelijkere manieren van verjagen geprobeerd zijn en niet effectief gebleken. Als dit in verband met de aard, omvang of ernst van de schade of overlast niet mogelijk is, mag schadebestrijding met het geweer onmiddellijk plaatsvinden en worden diervriendelijkere manieren van schadebestrijding gelijktijdig onderzocht. Ook regelt dit amendement dat voor die methode van overlast of schadebestrijding gekozen moet worden, die aantoonbaar het minst dieronvriendelijk is.

Verworpen. Voor: de PVV, de Groep Kuzu/Öztürk, 50PLUS, D66, GroenLinks, de PvdD en de SP

Artikel 3.14, vierde lid

159 (Thieme) dat regelt dat "ter voorkoming van in het lopende of daarop volgende jaar dreigende schade" niet langer een grondslag geeft voor een afschotvrijstelling.

Dit amendement regelt dat "ter voorkoming van in het lopende of daarop volgende jaar dreigende schade" niet langer een grondslag geeft voor een afschotvrijstelling. Deze grondslag is in strijd met het Europese recht (de Vogelrichtlijn). Ingevolge het amendement kan een afschotvrijstelling alleen worden verleend ter voorkoming van directe schade.

Een regeling inzake beheer en schadebestrijding, waarbij ook geschoten kan worden op Europeesrechtelijk beschermde soorten, zal moeten voldoen aan de Europeesrechtelijke vereisten (Vogelrichtlijn). Belangrijke landbouwschade kan bijvoorbeeld een grond zijn voor het toelaten van uitzonderingen op de Europeesrechtelijke soortenbescherming, maar dan moet het afschot daadwerkelijk dienen om dergelijke belangrijke schade te voorkomen (causaal verbandvereiste), moeten alternatieven ontbreken (bijv. verjaging) en de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in gevaar gebracht worden.

Jurisprudentie van de Hoge Raad bevestigt het belang van het causaal verband vereiste (Hoge Raad, 3 feb. 2009, ECLI:NL:HR:2009:BG4817).

Verworpen. Voor: GroenLinks, de PvdD en de SP

Artikel 3.16, eerste lid

31 (Thieme) dat regelt dat gedeputeerde staten (samenwerkingsverbanden van) personen mag aanwijzen om de populatiestand te beperken op limitatieve gronden, waaronder ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren.

In dit wetsvoorstel krijgen gedeputeerde staten de mogelijkheid om personen aan te wijzen om de stand van een populatie te beperken. Dit amendement regelt dat de toepassingsmogelijkheid van dit wetsvoorstel wordt beperkt tot het belang van volksgezondheid, openbare veiligheid en de veiligheid van het luchtverkeer. Het bestrijden van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren wordt met dit amendement toegevoegd

datum 24 juli 2015

blad 29

als zelfstandige grond. De indiener is van mening dat de aanwijzing een vergaande maatregel is, aangezien de aangewezen personen zich toegang mogen verschaffen tot gronden, indien nodig met een beroep op de sterke arm. De aanwijzing dient daarom alleen te worden ingezet wanneer er een onmiddellijke incidentele bedreiging is voor volksgezondheid of veiligheid of ter bestrijding van onnodig lijden van dieren. In de Flora- en faunawet kan de aanwijzing ook gebruikt worden in het belang van (economische) schade en schade aan flora en fauna. In het wetsvoorstel wordt de toepassing uitgebreid naar alle belangen die genoemd worden in de wet, inclusief «het algemeen belang» (genoemd in artikel 3.15, eerste lid, onderdelen a, b en c. De artikelen 3.3, vierde en vijfde lid, 3.8, vijfde lid, en 3.10, tweede lid, zijn van overeenkomstige toepassing op die opdracht).

Verworpen. Voor: PVV, de PvdD en de SP

Artikel 3.18, tweede lid

88 (Klein) waarmee de wildlijst wordt uitgebreid met zes soorten.

De wildlijst met soorten waarop kan worden gejaagd – de wilde eend, de fazant, de haas, het konijn en de houtduif – is in dit amendement aangevuld met een beperkt aantal soorten, namelijk: de grauwe gans, de kolgans, het damhert, het edelhert, de ree en het wilde zwijn. De beperkte uitbreiding van de wildlijst voldoet aan de ook bij de totstandkoming van de Flora- en faunawet gehanteerde criteria voor de plaatsing van soorten op de wildlijst. Het gaat bij de toegevoegde soorten om soorten die zich lenen voor benutting, die algemeen voorkomen en die bovendien de jachtdruk kunnen verdragen. Als aanvullend criterium is gehanteerd dat de jacht de bestrijding van schade door de betrokken soort en het voor de soort noodzakelijke populatie-beheer kan ondersteunen.

Verworpen. Voor: het CDA, Houwers en Klein

Artikel 3.19, eerste lid

45 (Geurts) waarmee jachtmiddelen worden geharmoniseerd met de Benelux-overeenkomst.

De indiener beoogt de harmonisatie van natuurbeleid te bevorderen. Artikel 2 en 3 van de Benelux-beschikking geven inzicht in de internationaal overeengekomen toelaatbare middelen voor jacht, beheer en schadebestrijding. Het bevoegd gezag beoordeelt op basis van paragraaf 3.6 van deze wet welke middelen van deze lijst zij geschikt acht.

Verworpen. Voor: Groep Bontes/Van Klaveren, het CDA, de SGP en Klein

Artikel 3.19, eerste lid, onderdeel a

96 (Thieme) dat regelt dat de jacht niet met andere geweren dan kogelgeweren uitgeoefend mag worden

Dit amendement regelt dat bij jacht enkel gebruik mag worden gemaakt van kogelgeweren. Hagelpatronen worden op dieren in volle beweging afgevuurd en bevatten enkele honderden metaaldelen. Daarvan kunnen er een aantal dodelijk zijn, maar vaak zijn er ook een aantal niet dodelijk. Soms worden er ook dieren in de directe omgeving geraakt. Het gebruik van hagel resulteert in een groot aantal dieren dat wordt

datum 24 juli 2015

blad 30

aangeschoten, en vervolgens een pijnlijke dood sterven. Dit maakt het gebruik van hagelpatronen in het kader van dierenwelzijn ongewenst.

Verworpen. Voor: PVV, de PvdD en de SP

Artikel 3.19, eerste lid, onderdeel e vervalt

102 (Thieme) dat regelt dat het niet toegestaan is levende dieren als lokmiddel te gebruiken bij de uitoefening van de jacht.

In artikel 3.19, eerste lid van de Wet natuurbescherming worden middelen opgesomd die bij de uitoefening van de jacht mogen worden gebruikt. Het gebruik van andere middelen dan de middelen die zijn opgesomd, is niet toegestaan. In artikel 3.19, eerste lid, onderdeel e is bepaald dat ook lokeenden of lokduiven die niet blind of verminkt zijn, mogen worden ingezet bij de jacht. Met dit amendement wordt dit onderdeel geschrapt, zodat het gebruik van levende dieren als lokmiddel niet langer is toegestaan. Het is moeilijk te controleren of de lokvogels tamme dieren dan wel uit het wild gehaalde dieren zijn. Ook de controle op de wijze waarop de lokdieren worden gehouden en verzorgd is gecompliceerd. De lokvogels worden vastgebonden of in een kooitje geplaatst ten behoeven van de jacht. Dit tast het dierenwelzijn aan. Indiener is van mening dat omwille van het dierenwelzijn en de handhaafbaarheid van de wet het ongewenst is dat levende dieren worden ingezet als lokmiddel bij het jagen.

Verworpen. Voor: PVV, de PvdD en de SP

Artikel 3.19

99 → **149** (Thieme) dat regelt dat jacht niet plaatsvindt vanuit voertuigen, vaartuigen en luchtvaartuigen.

In artikel 3.19, vijfde lid van de Wet natuurbescherming is bepaald dat bij of krachtens algemene maatregel van bestuur regels kunnen worden gesteld over de uitoefening van jacht. De regels kunnen onder andere een verbod om de jacht uit te oefenen vanuit voertuigen, vaartuigen of luchtvaartuigen behelzen. Dit amendement regelt dat het in ieder geval verboden is om de jacht uit te oefenen vanuit voertuigen, vaartuigen of luchtvaartuigen. Jacht vanuit voertuigen, vaartuigen of luchtvaartuigen verhoogt het risico dat dieren aangeschoten worden. Ter bescherming van het dierenwelzijn dienen deze middelen niet te worden toegestaan.

Verworpen. Voor: PvdD en de SP

Invoegen lid 5a aan artikel 3.20

23 → **97** (Smaling) dat regelt dat de jacht niet plaatsvindt in Natura 2000-gebied (waaronder wetlands) en bijzonder nationaal natuurgebied.

Dit amendement regelt dat jacht (niet zijnde beheersjacht) niet mag plaatsvinden in Natura2000 gebieden, waaronder de krachtens het verdrag van Ramsar aangewezen watergebieden, en bijzondere nationale natuurgebieden. De reden hiervoor is dat (plezier)jacht volgens de indiener niet thuis hoort in gebieden die als hoofddoel hebben om de dieren en planten te beschermen. Jacht is een per definitie verstorende activiteit.

Verworpen. Voor: PVV, 50PLUS, GroenLinks, de PvdD en de SP

datum 24 juli 2015

blad 31

Toevoegen lid 7 aan artikel 3.20

27 → **165** (Thieme) dat regelt dat de jacht niet plaatsvindt in gebieden die zijn aangewezen krachtens artikel 1.10.

Dit amendement regelt dat de jacht niet wordt toegestaan in natuurgebieden die beschermd zijn als onderdeel van natuurnetwerk Nederland of als bijzonder provinciaal natuurgebied. Hiermee wordt het huidige beschermingsniveau vanuit de Flora- en faunawet gecontinueerd. De indiener is van mening dat het openen van de jacht in beschermde gebieden geen redelijk doel dient en een verstorend effect heeft op de aanwezige natuurwaarden.

Verworpen. Voor: PVV, GroenLinks, de PvdD en de SP

Toevoegen lid 7 aan artikel 3.20

34 (Thieme) dat regelt dat de jacht niet toegestaan is in gebieden die op grond van artikel 2.1 zijn aangewezen als Natura 2000-gebieden.

Dit amendement regelt dat de jacht niet wordt toegestaan in gebieden met een Natura 2000-status. Met dit amendement wordt het huidige beschermingsniveau vanuit de Flora- en faunawet gecontinueerd. Natura 2000-gebieden moeten bepaalde soorten en hun leefgebieden bescherming bieden, met als doel verdere achteruitgang van biodiversiteit tegen te gaan. De indiener is van mening dat het openen van de jacht in Natura 2000-gebieden geen redelijk doel dient en een sterk verstorend effect heeft op de aanwezige natuurwaarden. Als de natuur ergens met rust gelaten zou moeten worden, dan is dat in deze internationaal beschermde natuurgebieden. Jacht wordt slechts uitgeoefend voor het plezier van de jager, zonder enige noodzaak. Dit amendement laat afschot voor andere doeleinden dan het plezier van de jager buiten beschouwing.

Verworpen. Voor: PVV, 50PLUS, GroenLinks, de PvdD en de SP

Artikel 3.21

Invoegen artikel 3.21a

29 → **164** (Thieme) dat regelt dat koop jachthuur breekt

Dit amendement regelt dat de nieuwe eigenaar van grond niet tegen zijn zin jacht op zijn grond dient toe te staan. Bij eigendomsovergang van grond krijgt de nieuwe eigenaar de beschikking over het jachtrecht. De nieuwe eigenaar compenseert de voormalig houder van het jachtrecht daarvoor met een redelijke vergoeding. Indien de jacht is verhuurd, breekt de koop de jachthuur. Voorts regelt het amendement dat jacht geen onderdeel uitmaakt van de erfpacht, vruchtgebruik of pacht. Het wetsvoorstel regelt dat het jachtrecht toekomt aan de eigenaar van de grond, tenzij 1) de erfpachter, vruchtgebruiker of pachter van die grond gerechtigd is tot het jachtrecht of 2) het jachtrecht op die grond is verhuurd. Indien hiervan sprake is, blijft de erfpachter, vruchtgebruiker of pachter, of de huurder van het jachtrecht, het jachtrecht behouden na eigendomsoverdracht. Zodoende kan de situatie ontstaan dat de nieuwe eigenaar van een stuk grond is gehouden om jacht op zijn grond toe te staan. Indiener is van mening dat het wetsvoorstel het eigendomsrecht teveel beperkt.

Verworpen. Voor: PVV, D66, GroenLinks, de PvdD en de SP

datum 24 juli 2015

blad 32

Artikel 3.21, eerste lid

100 (Thieme) dat regelt dat de huurder van het jachtrecht ten minste de leeftijd van 21 jaren moet hebben bereikt om gerechtigd te zijn tot het uitoefenen van de jacht in een veld

In artikel 3.21 is bepaald wie gerechtigd is tot het uitoefenen van de jacht in een veld. Dit amendement voegt aan ieder van de genoemde groepen de algemene eis toe dat een persoon uit die groep slechts gerechtigd is tot het uitoefenen van jacht in een veld, indien die persoon de leeftijd van 21 jaren heeft bereikt. In Nederland kunnen kinderen vanaf hun twaalfde lid worden van een schietvereniging. Vanaf 16 jaar mag er met een licht kaliber worden geschoten, en vanaf 18 jaar mag iemand een wapenvergunning aanvragen (Wet Wapens en Munitie). Indiener is van mening dat een jachtvergunning (jachtakte) om dieren te mogen doden met een geweer pas kan worden afgegeven bij een leeftijd van 21 jaar. De wettelijk erkende intrinsieke waarde van het dier en de verantwoordelijkheid die de jager draagt ten aanzien van het gebruik van een hagel- en of kogelgeweer is dermate groot, dat indiener het gerechtvaardigd vindt om de leeftijdsgrens op te hogen.

Verworpen. Voor: 50PLUS, de PvdD en de SP

Artikel 3.24, eerste lid, onder d, wordt in onderdeel 4°

22 (Smaling) dat regelt dat het geweer niet gebruikt mag worden tegen (verwilderde) honden en katten.

Dit amendement voorkomt dat jagers op (verwilderde) katten en honden jagen. Indiener vindt het niet wenselijk dat (ex) huisdieren zoals katten en honden worden neergeschoten.

Verworpen. Voor: PVV, de Groep Kuzu/Öztürk, 50PLUS, D66, GroenLinks, de PvdD en de SP

Invoegen lid 2a aan artikel 3.24

Artikel 10.13, onderdeel C, 2

101 → **157** (Thieme) dat regelt dat voor bestrijding en beheer geen gebruik gemaakt mag worden van andere geweren dan kogelgeweren

Dit amendement regelt dat het doden van dieren in het kader van populatiebeheer en schadebestrijding alleen mag plaatsvinden met een kogelgeweer.

Hagelpatronen worden op dieren in volle beweging afgevuurd en bevatten enkele honderden metaaldelen. Daarvan kunnen er een aantal dodelijk zijn, maar vaak zijn er ook een aantal niet dodelijk. Soms worden er ook dieren in de directe omgeving geraakt. Het gebruik van hagel resulteert in een groot aantal dieren dat wordt aangeschoten, en vervolgens een pijnlijke dood sterven. Dit maakt het gebruik van hagelpatronen in het kader van dierenwelzijn ongewenst.

Verworpen. Voor: PVV, de PvdD en de SP

Artikel 3.26

44 (Geurts) waarmee de discretionaire bevoegdheid om een jachtakte te weigeren bij de korpchef komt te liggen.

datum 24 juli 2015

blad 33

De indiener beoogt met dit amendement de korpschef de discretionaire bevoegdheid te geven om een jachtakte te weigeren in de twee jaar na schikking of veroordeling van een bij deze wet strafbaar gesteld feit. De aanvrager van de jachtakte is reeds gestraft omdat zijn jachtakte wordt geweigerd gedurende de procesperiode op grond van art. 3.26, derde lid, onderdeel b. De vraag is dan of het verplicht weigeren van de jachtakte na schikking of veroordeling proportioneel is. Dit amendement is vergelijkbaar met de krachtens deze wet ingestelde discretionaire bevoegdheid om een jachtakte in te trekken onder artikel 5.4, derde en zesde lid.

Verworpen. Voor: Groep Bontes/Van Klaveren, het CDA en de SGP

Artikel 3.31, tweede lid vervalt

35 (Smaling) waarmee de drukjacht verboden wordt.

Dit amendement verbiedt de drukjacht. De drijfjacht is reeds na maatschappelijke onrust en fel debat verboden in, maar de één op één drukjacht is nog wel toegestaan. Indieners vinden dit een dierenvriendelijke manier van jagen die amper verschilt van de verboden drijfjacht en willen daarom ook de drukjacht verbieden.

Verworpen. Voor: PVV, de Groep Kuzu/Öztürk, D66, GroenLinks, de PvdD en de SP

Artikel 3.31, tweede lid

48 (Geurts) waarmee de regels ten aanzien van drijfjacht worden versoepeld als de verkeersveiligheid in het geding is.

De indiener beoogt met dit amendement de uitzondering voor het gebruik van de methode van drijfjacht ten aanzien van wilde zwijnen, uitdrukkelijk zonder honden, beter inzetbaar te maken. Tegelijkertijd wordt deze methode van jacht ingeperkt door de voorwaarde te stellen dat er sprake moet zijn van een verkeersveiligheidsbelang. Populaties wilde zwijnen kunnen een groot gevaar vormen voor onder meer de verkeersveiligheid. Met één drijver zoals omschreven in het wetsvoorstel is er geen beginnen aan, meerdere drijvers maken deze methode van jacht een effectiever instrument.

Verworpen. Voor: CDA en de SGP

Invoegen artikel 3.31a

Artikel 10.13, onderdeel B, onder 2

104 → **116** (Thieme) dat regelt dat bestrijding, beheer en jacht niet plaatsvinden met behulp van lichtbakken en restlichtversterkers.

Dit amendement regelt dat instrumenten die nachtelijk jagen mogelijk maken niet zijn toegestaan bij de uitoefening van jacht, populatiebeheer en schadebestrijding. In het kader van dierenwelzijn is nachtelijk jagen en afschot ongewenst, omdat aangeschoten dieren zeer moeilijk vindbaar zijn. Ook heeft nachtelijk jagen en afschot een ernstige verstoring op niet-bejaagbare diersoorten.

Verworpen. Voor: PVV, GroenLinks, de PvdD en de SP

Invoegen artikel 3.31a

Artikel 10.13, onderdeel B, onder 2

103 → **115** (Thieme) dat regelt dat het niet toegestaan is levende dieren als lokmiddel te gebruiken bij de uitoefening van beheer en schadebestrijding.

Met dit amendement wordt het gebruik van levende dieren als lokmiddel niet langer toegestaan. In het huidige wetsvoorstel mogen lokeenden of lokduiven die niet blind of verminkt zijn worden ingezet. Het ligt niet in de rede om dieren die schade of overlast veroorzaken, te lokken. Daarnaast is het moeilijk te controleren of de lokvogels tamme dieren dan wel uit het wild gehaalde dieren zijn. Ook de controle op de wijze waarop de lokdieren worden gehouden en verzorgd is gecompliceerd. De lokvogels worden vastgebonden of in een kooitje geplaatst ten behoeven van het afschot. Dit tast het dierenwelzijn aan. Indiener is van mening dat omwille van een effectief beleid ter voorkoming van schade en overlast, het dierenwelzijn en de handhaafbaarheid van de wet, het ongewenst is dat levende dieren worden ingezet als lokmiddel bij het plegen van afschot.

Verworpen. Voor: PVV, GroenLinks, de PvdD en de SP

Invoegen artikel 3.31a

Artikel 10.13, onderdeel B, 2

150 (Thieme) dat regelt dat afschot in het kader van schadebestrijding en populatiebeheer niet plaatsvindt vanuit voertuigen, vaartuigen en luchtvaartuigen.

Met dit amendement is het niet langer toegestaan om afschot in het kader van populatiebeheer en schadebeperking uit te voeren vanuit voertuigen, vaartuigen of luchtvaartuigen.

Afschot vanuit voertuigen, vaartuigen of luchtvaartuigen verhoogt het risico dat dieren aangeschoten worden. Ter bescherming van het dierenwelzijn dienen deze middelen niet te worden toegestaan.

Verworpen. Voor: PvdD en de SP

Artikel 5.1

71 (Van Veldhoven) dat regelt dat op een aanvraag om een bij of krachtens de Wet natuurbescherming vereiste vergunning of ontheffing binnen een termijn van acht weken (i.p.v. dertien weken) na datum van ontvangst dient te worden beslist en dat deze termijn door het gevoegd gezag eenmaal kan worden verlengd met zes weken (i.p.v. zeven weken).

De indiener acht het positief dat er in deze wet wettelijke termijnen worden ingevoerd voor de behandeling van een vergunningsaanvraag of een ontheffing. Het wetsvoorstel stelt nu dat over een aanvraag binnen een termijn van dertien weken na datum van ontvangst dient te worden beslist. Ook stelt het wetsvoorstel dat het bevoegd gezag deze termijn eenmaal met zeven weken mag verlengen. Een toegestane wettelijke termijn van in totaal twintig weken ziet de indiener als onnodig lang. Dit amendement voorziet erin dat de genoemde wettelijke termijnen voor de behandeling van een vergunningsaanvraag of een ontheffing gelijk getrokken worden met de termijnen zoals die voor een omgevings-

datum 24 juli 2015

blad 35

vergunning staan opgenomen in de Omgevingswet. Over een aanvraag dient binnen een termijn van acht weken na datum van ontvangst te worden beslist. Het bevoegd gezag kan deze termijn eenmaal met zes weken verlengen.

Verworpen. Voor: de PVV, de Groep Bontes/Van Klaveren, het CDA, de ChristenUnie, de SGP, Houwers, Klein, de Groep Kuzu/Öztürk, 50PLUS, D66 en GroenLinks

Invoegen artikel 9.1a

113 → **131** (Smaling en Grashoff) houdende een overgangsregeling voor krachtens de Natuurbeschermingswet 1998 aangewezen natuurmonumenten.

Dit amendement betreft een overgangsregeling. Het regelt dat de huidige beschermde Natuurmonumenten, die nu vallen onder de huidige Natuurbeschermingswet 1998, beschermd blijven tot dat provinciale staten van de provincie een beslissing heeft genomen over het al dan niet aanwijzen van de natuurmonumenten als bijzonder provinciaal natuurgebied.

Verworpen. Voor: PVV, Klein, 50PLUS, D66, GroenLinks, de PvdD en de SP

Invoegen 1.9, eerste lid, in artikel 10.13, onderdeel B, onder 2, voor «2.4, vierde lid»

65 (Dik-Faber) dat regelt dat de zorgplicht voor natuur in laatste instantie ook strafrechtelijk gehandhaafd kan worden, als de bestuursrechtelijke weg onvoldoende oplevert.

In de huidige Natuurbeschermingswet 1998 kan de zorgplicht voor natuur ook strafrechtelijk gehandhaafd worden. In het wetsvoorstel is echter alleen nog bestuursrechtelijke handhaving mogelijk. Indien er acht het wenselijk dat de zorgplicht voor natuur in laatste instantie ook strafrechtelijk gehandhaafd kan worden, als de bestuursrechtelijke weg onvoldoende oplevert. Met dit amendement wordt deze stok achter de deur (strafrechtelijke handhaving van de algemene zorgplicht) alsnog in de wet opgenomen.

Verworpen. Voor: PVV, de ChristenUnie, 50PLUS, GroenLinks, de PvdD en de SP

Invoegen Artikel 12.01

119 (Ouweland) dat een evaluatiebepaling in de wet opneemt

Dit amendement regelt dat een evaluatiebepaling in het wetsvoorstel wordt opgenomen.

De Minister zendt drie jaar na inwerkingtreding van de wet, en vervolgens telkens na 5 jaar, aan de Staten-Generaal een verslag over de doeltreffendheid en de effecten van deze wet in de praktijk.

Verworpen. Voor: CDA, de ChristenUnie, de SGP, Klein, 50PLUS, D66, GroenLinks, de PvdD en de SP

Invoegen artikel 12.Ia

158 Thieme) dat regelt dat een krachtens de artikelen over jacht, beheer en schadebestrijding vast te stellen algemene maatregel van bestuur wordt voorgehangen.

datum 24 juli 2015

blad 36

Dit amendement regelt een voorhangbepaling in de wet voor jacht, populatiebeheer en schadebestrijding om zo de uitvoeringsregelgeving via een zorgvuldig en afgewogen proces tot stand te laten komen, met betrokkenheid van de volksvertegenwoordiging.

Verworpen. Voor: PVV, de Groep Kuzu/Öztürk, D66, GroenLinks, de PvdD en de SP

Invoegen §3.3.a Register beschermde soorten

124 (Van Veldhoven) dat regelt dat de Minister van Economische Zaken een landelijke, openbaar toegankelijke databank aanwijst waarin actuele informatie over verspreiding en voorkomen van beschermde dier- en planten soorten en andere relevante natuurinformatie zijn opgenomen.

De indiener is van mening dat relevante informatie over beschermde dier- en plantensoorten beschikbaar moet worden gesteld via een algemeen toegankelijke digitale databank. Het Ministerie voorziet daarin, in samenwerking met belanghebbenden, via een databank waarmee actuele en adequate natuurgegevens beschikbaar gemaakt kunnen worden. Op deze manier kunnen burgers, ondernemers en overheden op eenvoudige wijze informatie vinden over de aanwezigheid van beschermde dier- en planten soorten op de betreffende locatie. Het NDFF zou deze rol kunnen vervullen, maar zou op termijn moeten worden geïntegreerd in de Laan van de Leefomgeving aangezien deze wet top termijn op zal gaan in de Omgevingswet.

Ingetrokken

Invoegen artikel 1.6bis

Toevoegen onderdeel d aan artikel 1.10, eerste lid

64 (Dik-Faber) dat regelt dat de kernkwaliteiten van de Nederlandse landschappen bij amvb worden vastgesteld en dat een zorgplicht introduceert voor provincies ten aanzien van de bescherming van deze kernkwaliteiten bij de landschappen in hun provincie.

In 2005 heeft Nederland de Europese Landschapsconventie ondertekend, waarna Nederland jarenlang ook een specifiek landschapsbeleid heeft gevoerd. In onderhavig wetsvoorstel is geen zorgplicht voor landschap opgenomen en is landschap niet meer specifiek beschermd. Hierdoor voldoet Nederland niet meer aan de Europese Landschapsconventie. Indiener vindt het belangrijk dat de bescherming van het waardevolle Nederlandse landschap op peil blijft. Met dit amendement wordt geborgd dat de kernkwaliteiten van de Nederlandse landschappen per algemene maatregel van bestuur dienen te worden vastgelegd. Daarnaast introduceert dit amendement een zorgplicht voor provincies ten aanzien van de bescherming van deze kernkwaliteiten bij de landschappen in hun provincie. Hiermee wordt geborgd dat Nederland voldoet aan de voorwaarden van de Europese Landschapsconventie.

Ingetrokken

Artikel 1.8a, derde lid

41 (Geurts) waarmee wordt gewaarborgd dat eigenaren worden gehoord voordat maatregelen op grond van deze wet worden genomen.

datum 24 juli 2015

blad 37

Het beleid moet erop gericht zijn om de natuur te beleven, te beschermen en te benutten. Afscherming van natuur is een maatregel voor uitzonderingssituaties en zou in de ogen van de indiener eigenlijk met toestemming van de eigenaar en de pachter moeten plaatsvinden. Dit amendement ziet op het minimaal horen van de eigenaar voorafgaand aan het besluit tot afscherming van de natuur. Het amendement gaat hierin verder en concretiseert hetgeen bepaald in artikel 4:8 Algemene wet bestuursrecht.

Ingetrokken

Invoegen artikel 1.11a

43 (Geurts) waarmee een experimenteerbepaling in de wet wordt geïntroduceerd.

Een experimenteerbepaling is wenselijk waarbij afgeweken kan worden en ruimte kan worden geboden aan nieuwe ontwikkelingen. De indiener is van mening dat met deze bepaling recht gedaan kan worden aan kennis en ervaring van experts, grondeigenaren en / of beheerders. Deze experimenteerbepaling is vormgegeven op basis van artikel 23.2 van het wetsvoorstel Omgevingswet.

Ingetrokken

Artikel 3.19, vijfde lid, onderdeel a vervalt

72 (Klein) waarmee de mogelijkheid om bij AMvB te regelen dat op zon- en feestdagen niet gejaagd mag worden, vervalt.

Indiener ziet geen maatschappelijke wenselijkheid vanuit het oogpunt van natuurbeheer om in de wet vast te leggen dat via een amvb geregeld kan worden dat op zondagen en feestdagen geen jacht mag worden uitgeoefend. Volgens de indiener hebben de te bejagen dieren geen beleving of er sprake is van een zon- of feestdag. Bovendien wordt het beheer door jacht veelal door vrijwilligers uitgevoerd die gedurende de werkweek betaald werk verrichten. Zeker nu ook de zondagsrustbepalingen voor de winkeltijdenwet gewijzigd zijn, is de voorgestelde bepaling niet gewenst. Met dit amendement wordt deze bepaling dan ook geschrapt. Het blijft natuurlijk altijd de te respecteren individuele geloofsafweging van een betrokken jager om wel of niet op zondag de jacht uit te oefenen.

Ingetrokken

Artikel 3.12

37 → 98 (Smaling) dat regels stelt met betrekking tot de samenstelling van het bestuur van de faunabeheereenheid.

De indiener vindt het wenselijk dat faunabeheereenheden evenwichtig zijn samengesteld en dat niet de besluitvorming wordt vormgegeven naar de belangen van één specifieke groep. Het amendement regelt daartoe dat een faunabeheereenheid voor één derde bestaat uit wetenschappers, voor één derde uit terreinbeheerders en voor één derde uit belanghebbenden zoals boeren, jagers en dierenwelzijnsorganisaties. In het voorliggende amendement is de uiteindelijke samenstelling van de faunabeheereenheid onderworpen aan de goedkeuring van provinciale staten.

Vervallen door aannemen amendement 107

datum 24 juli 2015

blad 38

Moties

147 → **174** (Van Veldhoven en Dik-Faber) over in den brede evalueren van de nieuwe systematiek voor de jacht

Aangenomen. Voor: CDA, de ChristenUnie, Houwers, de Groep Kuzu/Öztürk, 50PLUS, D66, GroenLinks, de PvdA, de PvdD en de SP

137 → **173** (Thieme en Smaling) over de Raad van State advies vragen over amendement nr. 107

Verworpen. Voor: Groep Kuzu/Öztürk, 50PLUS, D66, GroenLinks, de PvdD en de SP

125 → **172** (Dik-Faber en Van Veldhoven) over het vergroten van het kennisniveau inzake faunabeheer en jacht

Verworpen. Voor: CDA, de ChristenUnie, de SGP, Houwers, de Groep Kuzu/Öztürk, 50PLUS, D66, GroenLinks, de PvdD en de SP

156 (Klein) over met maatschappelijke organisaties bespreken van de noodzaak van het jachtverbod op zon- en feestdagen

Verworpen. Voor: Klein, 50PLUS en GroenLinks

155 (Klein) over het in stand houden van het nationaal netwerk van wandelpaden

Verworpen. Voor: Klein, de Groep Kuzu/Öztürk, 50PLUS, D66, GroenLinks, de PvdD en de SP

154 (Klein) over ecoducten zo veel mogelijk openstellen voor recrea-tief medegebruik

Verworpen. Voor: de VVD, Houwers, Klein, 50PLUS en de SP

153 (Klein) over gemeenten compenseren voor de extra kosten voor de uitvoering van een volledigheidstoets

Verworpen. Voor: de fractie Klein

152 (Klein) over grootschalige landschapverstorende objecten

Verworpen. Voor: Klein en 50PLUS

151 (Klein) over afzien van decentralisatie van het natuurbeleid voor Natura 2000-gebieden

Verworpen. Voor: Klein, 50PLUS, de PvdD en de SP

148 (Van Veldhoven) over voorkomen dat gevestigd wordt op bedreigde vissoorten

Aangenomen. Voor: CDA, de ChristenUnie, de SGP, Houwers, Klein, de Groep Kuzu/Öztürk, 50PLUS, D66, GroenLinks, de PvdA, de PvdD en de SP

datum 24 juli 2015

blad 39

146 (Van Veldhoven c.s.) over externe experts betrekken bij het opstellen van het monitoringssysteem

Aangenomen. Voor: ChristenUnie, de SGP, Houwers, Klein, de Groep Kuzu/Öztürk, 50PLUS, D66, GroenLinks, de PvdA, de PvdD en de SP

145 (Dijkgraaf) over aansluiting van de Nederlandse praktijk op de jurisprudentie

Aangehouden

144 (Ouwehand) over het voorkomen van kappen van bomen langs provinciale wegen

Aangehouden

143 (Ouwehand) over wettelijke bescherming voor vissoorten en weekdieren

Verworpen. Voor: Groep Kuzu/Öztürk, D66, GroenLinks, de PvdD en de SP

142 (Ouwehand) over ongedaan maken van de bezuinigingen op het natuurbudget

Verworpen. Voor: GroenLinks, de PvdD en de SP

141 (Ouwehand) over intrekken van het wetsvoorstel Natuurbescherming

Verworpen. Voor: PvdD en de SP

140 (Thieme en Rudmer Heerema) over een plan van aanpak om de import van jachttrofeeën aan te pakken

Aangenomen. Voor: Groep Bontes/Van Klaveren, het CDA, de ChristenUnie, de SGP, de VVD, Houwers, Klein, de Groep Kuzu/Öztürk, 50PLUS, Van Vliet, D66, GroenLinks, de PvdA, de PvdD en de SP

139 (Thieme) over het aan banden leggen van het jachtoerisme

Verworpen. Voor: PvdD en de SP

138 (Thieme) over de nulstandgebieden voor wilde zwijnen loslaten

Verworpen. Voor: PVV, GroenLinks, de PvdD en de SP

135 (Klaveren) over de grauwe gans als bejaagbare wildsoort opnemen op de lijst van wildsoorten

Verworpen. Voor: Groep Bontes/Van Klaveren en Houwers

134 (Van Klaveren) over schrappen van het behandelbedrag voor verzoekschriften bij compensatie van vraatschade

Verworpen. Voor: Groep Bontes/Van Klaveren en de SP

133 (Smaling) over 205 soorten die hun bescherming verliezen met de nieuwe wet

Verworpen. Voor: de PVV, de Groep Kuzu/Öztürk, 50PLUS, D66, GroenLinks, de PvdD en de SP

132 (Smaling) over de lijst met 63 beschermde natuurmonumenten die buiten Natura 2000 vallen

Verworpen. Voor: 50PLUS, GroenLinks, de PvdD en de SP

datum 24 juli 2015

blad 40

130 (Grashoff) en Leenders over instandhouding en herstel van de weidevogelpopulaties
Aangenomen. Voor: ChristenUnie, de SGP, Klein, de Groep Kuzu/Öztürk, 50PLUS, D66, GroenLinks, de PvdA, de PvdD en de SP

129 (Geurts) over de inrichting van de Nationale Databank Flora en Fauna
Verworpen. Voor: PVV, de Groep Bontes/Van Klaveren, het CDA, de SGP, Klein, de Groep Kuzu/Öztürk, 50PLUS, GroenLinks, de PvdD en de SP

128 (Geurts) over een tussenevaluatie over regeldrukeffecten
Verworpen. Voor: PVV, de Groep Bontes/Van Klaveren, het CDA, de ChristenUnie, de SGP, Houwers, Klein, de Groep Kuzu/Öztürk, 50PLUS en D66

127 (Geurts) over ondersteuning bij het regeldruk-luw maken van faunabeheerplannen
Aangenomen. Voor: Groep Bontes/Van Klaveren, het CDA, de ChristenUnie, de SGP, de VVD, Houwers, Klein, de Groep Kuzu/Öztürk, 50PLUS, Van Vliet, D66 en de PvdA

126 (Geurts) over handhaven van de landelijke nulstand voor wilde zwijnen en herten
Verworpen. Voor: Groep Bontes/Van Klaveren, het CDA, Houwers en Klein

122 (Dik-Faber) over afspraken met de provincies over verdeling van de verantwoordelijkheden op een rij zetten
Ingetrokken